

Werkorganisatie DEAL-gemeenten

Jaarstukken 2018

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Samenvatting	5
JAARVERSLAG	8
Algemeen	10
Plaats en taak van de GR	10
Doelstelling en Missie	10
Taken en Bevoegdheden	10
Organogram	11
Algemeen bestuur	11
Dagelijks bestuur	11
Directie	11
Programma VTH-taken	12
Inhoud programma	12
Ontwikkelingen	12
Beleidskaders	15
Strategische doelstelling(en)	15
Prioriteiten Wat zijn onze speerpunten?	15
Activiteiten Wat hebben we daarvoor gedaan?	16
Reguliere activiteiten	16
Gaswinning	26
VTH Drieslag	28
Werkzaamheden voor derden	31
Middelen	31
Algemene dekkingsmiddelen	31
Overhead	32
Onvoorzien	32
Paragrafen	33
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	33
Onderhoud kapitaalgoederen	38
Verbonden partijen	38
Financiering	38
Bedrijfsvoering	38
JAARREKENING	42
Balans	43
Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar	45
Toelichtingen	47
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	47
Toelichting op de balans per 31 december	48
Niet uit de balans blijvende financiële verplichtingen	53
Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	54
Integrale Kostprijsberekening (IKB)	62
Controleverklaring	63
Bestemming resultaat	65
Vaststellingsbesluit	66

Voorwoord

In artikel 20 lid 5 van de Gemeenschappelijke Regeling is bepaald dat de directeur van de Werkorganisatie DEAL-gemeenten minstens 1 keer per 4 maanden de deelnemende gemeenten informeert over de bedrijfsvoering en over het functioneren van de Werkorganisatie. Eenzelfde periodieke verantwoording is in de met de vier DEAL-gemeenten afgesloten dienstverleningsovereenkomsten toegezegd. Voorliggende jaarrapportage is een concrete uitwerking van deze afspraak. De rapportage brengt in beeld hoe de Werkorganisatie in het jaar 2018 heeft gefunctioneerd tegen de achtergrond van de begroting 2018 en in relatie tot de dienstverleningsovereenkomsten met de vier gemeenten.

Deze rapportage is opgesteld volgens het met de gemeenten afgesproken format. Ingegaan wordt op aspecten zoals: doorlooptijden, bezwaar- en beroepsprocedures, van rechtswege verleende vergunningen, klachten en meldingen, vergunningverlening voor de activiteit 'milieu' en specialistische ondersteuning. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt ingegaan op de prestaties van de Werkorganisatie en wordt het functioneren op het terrein van personeel en organisatie nader toegelicht.

Uit deze rapportage blijkt wederom dat de Werkorganisatie opereert in een zeer dynamische omgeving. Het meest in het oog springend is het dossier Gaswinning en alles wat daarmee samenhangt. Daarbij dient te worden opgemerkt dat de diverse ontwikkelingen in beginsel niet als bedreiging worden gezien. In dit geval kan niet onvermeld blijven de organisatie-aanpassing zoals deze begin 2017 heeft plaatsgevonden. Een en ander heeft geleid tot een organisatiestructuur die toekomstbestendig is binnen een sterk veranderende omgeving. Alles passend binnen het gedachtengoed van het Bedrijfsplan 2013-2016 dat als motto heeft meegekregen: 'Veranderingen bieden kansen'.

Samenvatting

Algemeen

Voorliggende rapportage geeft op bondige en overzichtelijke een beeld van de gerealiseerde werkzaamheden, afgezet tegen de afspraken die daarover gemaakt zijn in de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's).

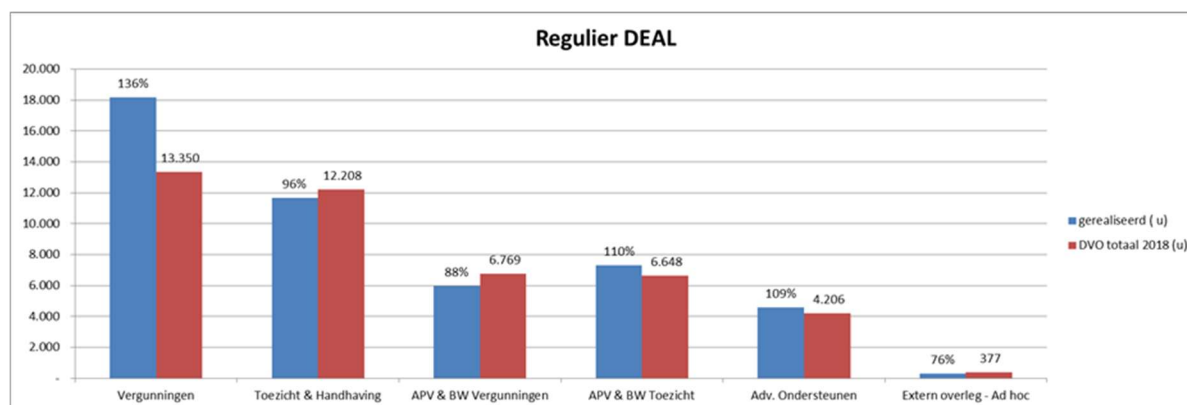
Ontwikkelingen

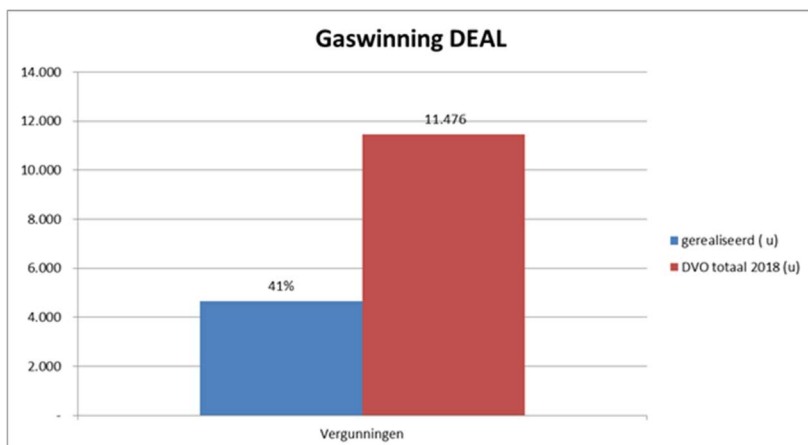
In het afgelopen jaar zijn er diverse ontwikkelingen aan de orde geweest die van belang zijn voor het functioneren van de Werkorganisatie. Een beknopt overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen wordt gegeven in het hoofdstuk ontwikkelingen.

Integrale Kostprijsberekening (IKB)

In algemene zin kan worden gesteld dat er in de verslagperiode geen achterstanden zijn ontstaan en dat het werk adequaat en op niveau is uitgevoerd. In onderstaande grafieken worden de IKB-totalen voor DEAL weergegeven. Deze totalen worden in het jaarverslag nader toegelicht.

Op voorhand kunnen daarbij een paar opmerkingen ten aanzien van de gerealiseerde IKB-aantallen worden gemaakt. Zo zijn bij vergunningverlening de werkzaamheden rechtstreeks afgeleid van het niet beïnvloedbare aantal ingediende vergunningaanvragen. De afwijkingen ten opzichte van de in de DVO begrote aantallen zijn grotendeels hierop terug te voeren. In het verlengde hiervan zijn, op productniveau, afwijkingen met betrekking tot de gerealiseerde werkzaamheden bij toezicht en handhaving (die voor een flink deel zijn afgeleid van het werkaanbod bij vergunningverlening) te verklaren. Verder is het mogelijk dat, met name bij toezicht en handhaving, bepaalde werkzaamheden om uiteenlopende redenen later dan gepland zijn uitgevoerd, waardoor mogelijk een beeld van vermeende achterstanden kan ontstaan. Bij gaswinning blijven de aantallen in alle gemeenten fors achter bij wat hiervoor is begroot.

VTH Drieslag

In het jaarverslag wordt een jaaroverzicht gegeven van de resultaten van het project VTH Drieslag. Onder meer wordt ingegaan op de resultaten met betrekking tot PRBE-gerelateerde zaken (o.a. afwegingskader en, gedragsregel indieningsvereisten), VTH in de gebiedsgerichte aanpak, Toetsingsprotocol NPR en het Plan van Aanpak 2018-2019.

Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering wordt onder meer een toelichting gegeven op het ziekteverzuim (8,3 %) en de extra kosten welke in de financiële doorrekening zijn opgenomen in verband met de uitvoering van het Verbeterplan Bedrijfsvoering.

Financieel resultaat

De jaarstukken 2018 sluiten met een nadelig resultaat van € 92.000. Dit nadelige resultaat is lager dan aangegeven in de 2^e bestuursrapportage 2018. Hierin werd uitgegaan van een nadelig resultaat van € 148.000. De belangrijkste oorzaken van het nadelige resultaat 2018 zijn het langdurig ziekteverzuim (€ 133.000) en de hogere constante kosten (€ 64.000). De hogere constant kosten worden voornamelijk veroorzaakt door de invoering van het verbeterplan. Deze extra lasten zijn niet opgenomen in de begroting en bedragen afgerond € 56.000. Daarnaast zijn de personele lasten en de uitgaven voor de flexibele schil € 733.000 hoger dan geraamd (inclusief de lasten voor het langdurig ziekteverzuim). Hier staan extra baten van € 702.000 tegenover.

JAARVERSLAG

Algemeen

Plaats en taak van de GR

De gemeenten Delfzijl, Eemsmond, Appingedam en Loppersum (DEAL) werken voor wat betreft de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) samen met als doelen een hogere mate van doelmatigheid, doeltreffendheid, continuïteit, beheersbaarheid, aansturing, afstemming en kwaliteit. De genoemde gemeenten hebben hiertoe de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie DEAL-gemeenten opgericht. De organisatie is vanaf 1 januari 2011 operationeel. Met de afzonderlijke gemeenten worden dienstverleningsovereenkomsten gesloten; hierin staat verwoord welke producten de gemeenten van de Werkorganisatie DEAL-gemeenten verwachten. Hierop is vervolgens het rapportagesysteem van de Werkorganisatie afgestemd, zodat ook adequaat kan worden teruggekoppeld over bereikte resultaten. Die terugkoppeling vindt plaats op 1 mei, 1 september en 31 december van ieder jaar.

Doelstelling en Missie

De Werkorganisatie heeft als doel de doelmatigheid, doeltreffendheid, beheersbaarheid, aansturing en onderlinge afstemming en kwaliteit van de VTH-taken binnen het grondgebied van de deelnemende gemeenten te versterken.

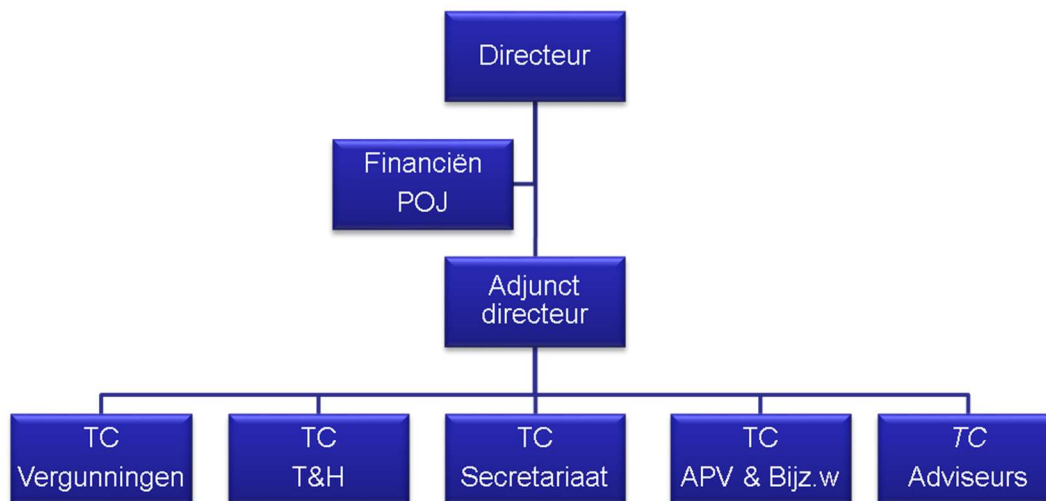
De missie van de Werkorganisatie is door een kwalitatief hoogwaardige uitvoering van de VTH-taken bij te dragen aan een veilig, duurzaam en leefbaar stedelijk- en plattelandsgebied.

Taken en Bevoegdheden

Aan de Werkorganisatie is de uitvoering van VTH-taken vanuit de deelnemende gemeenten opgedragen. Per gemeente zijn verschillen te constateren, die flexibiliteit vragen van de Werkorganisatie en de daarbinnen functionerende medewerkers.

De werkwijzen binnen de Werkorganisatie voldoen aan de vereisten conform vigerende wetgeving. Door middel van regelmatige externe audits wordt getoetst of dit daadwerkelijk het geval is.

Organogram

- 1) De medewerkers P en F worden ingehuurd op basis van een overeenkomst.

Algemeen bestuur

Op 31 december 2018 wordt het algemeen bestuur van de Werkorganisatie gevormd door de volgende leden:

- Mevrouw M. van Beek – voorzitter – burgemeester van de gemeente Eemsmond
- De heer A. Hiemstra – lid – burgemeester van de gemeente Appingedam
- De heer P. Prins – lid – wethouder van de gemeente Loppersum
- De heer J.H. Menninga – lid – wethouder van de gemeente Delfzijl
- De heer M. van Bostelen – lid – wethouder van de gemeente Appingedam
- De heer H. Sienot – lid – wethouder gemeente Eemsmond
- De heer B. Schollema – lid – wethouder van de gemeente Loppersum
- De heer IJ. Rijzebol – lid – wethouder van de gemeente Delfzijl

Dagelijks bestuur

Op 31 december 2018 wordt het dagelijks bestuur van de Werkorganisatie gevormd door de volgende leden:

- Mevrouw M. van Beek – voorzitter – burgemeester van de gemeente Eemsmond
- De heer M. van Bostelen – lid – wethouder van de gemeente Appingedam
- De heer P. Prins – lid – wethouder van de gemeente Loppersum
- De heer IJ. Rijzebol – lid – wethouder van de gemeente Delfzijl

Directie

De heer G.H. Aalderink is de directeur van de Werkorganisatie.

De directeur is eveneens secretaris van het bestuur en heeft daarin een adviserende stem.

Programma VTH-taken

Inhoud programma

Wat verstaan we onder dit programma?

In het bedrijfsplan wordt op hoofdlijnen omschreven welke taken worden uitgevoerd door de GR. In de dienstverleningsovereenkomsten is meer specifiek aangegeven welke producten met welke omvang aan de Werkorganisatie DEAL-gemeenten worden opgedragen.

Ontwikkelingen

Wat gebeurt er om ons heen?

Onderstaand wordt een aantal relevante recente ontwikkelingen benoemd die afgelopen jaar direct of indirect van invloed zijn geweest op het functioneren van de Werkorganisatie.

Privatisering / Wet Kwaliteitsborging

Op 29 juni 2018 heeft minister Ollongren de Eerste Kamer verzocht de behandeling van het wetsvoorstel Wet Kwaliteitsborging te hervatten. In de brief wordt onder meer aangegeven dat aanpassing van het wetsvoorstel niet nodig is en nadere uitwerking plaats kan vinden door middel van lagere regelgeving. Met diverse brancheorganisaties zullen ten behoeve van zorgvuldige invoering nadere afspraken worden gemaakt. Verder wordt de invoering van het stelsel gekoppeld aan de Omgevingswet (dus invoering op zijn vroegst in 2021).

Kern van het wetsvoorstel:

- Kleine bouwwerken en verbouwingen vrij van toets Bouwbesluit 2012.
- De gemeente controleert of een aannemer werkt met een goedgekeurde methode voor kwaliteitsbewaking.
- De toetsing aan het Bouwbesluit 2012 van nieuwbouw en verbouw bij de vergunningverlening door de gemeente vervalt.
- Private partijen ontwikkelen methodes voor kwaliteitsbewaking om te zorgen dat aannemers zich houden aan de bouwtechnische eisen uit het Bouwbesluit 2012.
- Een onafhankelijke publieke toelatingsorganisatie oordeelt of een voorgestelde methode voor kwaliteitsbewaking voldoet aan de eisen.

Update Kwaliteitscriteria

De kwaliteitscriteria 2019 zijn een inhoudelijke update van de set VTH-kwaliteitscriteria versie 2.1. De kwaliteitscriteria moeten na de update weer aansluiten bij de uitvoeringspraktijk. Begin 2017 is een begin gemaakt met een update van de VTH kwaliteitscriteria. De kwaliteitscriteria 2019 hebben ter inzage gelegen en gaan in 2019 verder het bestuurlijke besluitvormingsproces in. Naar het zich laat aanzien zullen een aantal criteria (bijv. met betrekking tot het opleidingsniveau, of de tijd die aan bepaalde taken moet worden besteed) minder streng geformuleerd worden.

Invoering Omgevingswet op schema

De ministerraad heeft begin juli ingestemd met de wetsvoorstellen voor de Invoeringswet van de Omgevingswet en de Aanvullingswet natuur van de Omgevingswet. Ook zijn de vier Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) van de Omgevingswet akkoord bevonden voor publicatie in het Staatsblad. Daarmee loopt het werk voor de inwerkingtreding op 1 januari 2021 op schema.

Ontwerp-Klimaatakkoord aangeboden aan kabinet

Op 21 december 2018 heeft het kabinet het ontwerp-Klimaatakkoord aangeboden gekregen. Over de voorstellen hebben meer dan honderd partijen maandenlang onderhandeld aan de diverse sectortafels met als doel: klimaatverandering tegengaan door de CO₂-uitstoot in 2030 te verminderen met bijna de helft (49%) ten opzichte van 1990. In 2050 moet er 95% minder uitstoot zijn en moet alle opgewekte energie duurzaam zijn. Van de diverse sectoren waarop het akkoord betrekking heeft is die van de gebouwde omgeving het meest relevant voor het VTH-werkveld.

Wet VET van kracht

Op 3 april 2018 is de Wet VET (Voortgang EnergieTransitie) aangenomen door de Eerste Kamer. De wet beoogt de energietransitie om Nederland te verduurzamen en gasvrij te maken te bevorderen. In de Wet VET wordt met dat doel voor ogen onder meer de gasaansluitplicht voor kleinverbruikers bij nieuwbouw geschrapt. De Wet VET is per 1 juli 2018 (gefaseerd) in werking getreden.

Gemeenten akkoord met voorstel Beheer DSO-LV

Gemeenten zijn in november 2018 akkoord gegaan met het voorstel voor het beheer van de Digitale Stelsel Omgevingswet Landelijke Voorziening (DSO-LV) ten behoeve van de invoering van de Omgevingswet. Het gebruik van het DSO-LV is verplicht én noodzakelijk voor de uitvoering van de Omgevingswet. Voor gemeenten is het van groot belang dat het beheer DSO-LV tijdig en goed geregeld is om zo sturing te hebben op de kosten van het beheer van het DSOLV én om voldoende tijd te hebben om te kunnen oefenen met en voorbereiden op het in gebruik nemen van het DSO-LV.

Agenda voor vernieuwd interbestuurlijk toezicht (IBT)

De VNG, het IPO en de ministeries van BZK en Financiën, hebben eind 2018 gezamenlijk de 'Agenda toekomst van het (interbestuurlijk) toezicht' opgesteld.

Het doel van het IBT is dat bewoners en ondernemers erop kunnen blijven vertrouwen dat de overheid haar taken goed uitvoert. Met de agenda wordt primair ingezet op een beleidsmatige verandering van het toezicht door de primaire toezichthouder, om zo het IBT maatschappelijk relevanter te maken zonder al te forse systeemingen.

Krapte op de VTH-arbeidsmarkt

Een trend die afgelopen jaar duidelijk naar voren kwam, is dat op het vlak van vergunningverlening, toezicht en handhaving er in toenemende mate een flink tekort aan geschoold en/ervaren personeel valt te constateren. Vacatures worden dan ook vaak maar moeizaam ingevuld. Ten dele kan dit probleem door outsourcing worden verholpen. Een andere mogelijke oplossingsrichting is een meer flexibele inzet van personeel gedurende het jaar (gebleken is namelijk dat in de zomermaanden er veelal sprake is van een flinke piek in de werkzaamheden en vervolgens een terugloop in de daarop volgende maanden).

Aanstelling Functionaris Gegevensbescherming

Vanaf 25 mei 2018 werd de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht. Per deze geldt dezelfde privacywetgeving geldt in de hele Europese Unie (EU). De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) geldt dan niet meer. In dit verband hebben we als DAL-gemeenten een gezamenlijke Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangetrokken die toezicht houdt en gevraagd en ongevraagd advies over privacy gerelateerde kwesties geeft.

KMS

Met de introductie van een kwaliteitsmanagementsysteem beoogt de werkorganisatie een transparante, efficiënte en eenduidige werkwijze te implementeren.

Hiertoe worden of zijn de werkprocessen beschreven, beoordeeld op efficiency en wordt. Periodiek wordt gemonitord of de afgesproken processen worden gevolgd, of er efficiënt wordt gewerkt en of er nog (kwaliteits) verbeteringen kunnen worden doorgevoerd.

Gasdossier

Last but not least worden hier een paar hoofdlijnen met betrekking tot het gasdossier genoemd.

De ontwikkelingen in het Gasdossier maakten, ondanks het besluit van minister Wiebes om de gaskraan op termijn dicht te draaien, dat veel inwoners niet meer geloven het Rijksbeleid inzake de gaswinningproblematiek. Een kleine 18.000 schademeldingen staan open bij de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen (TCMG), de samenhang tussen de schadeafhandeling en de versterkingsopgave ontbreekt. Schade en versterking lopen langs gescheiden sporen en is er nog geen zicht op het combineren van meerdere schadeprocedures. Potentieel moeten er ca. 15.000 panden worden versterkt, zo geeft de Nationaal Coördinator Groningen aan in een Plan van Aanpak Versterking. Met de bestuurders is afgesproken dat gemeenten zélf bepalen op welke manier zij de versterking met hun inwoners vormgeven en dat de capaciteit voor de uitvoering is gegarandeerd. De onveilige panden worden zo snel mogelijk versterkt en het is de bedoeling om zoveel mogelijk gebiedsgericht te werken. Over de naleving van de gemaakte afspraken bestaan echter grote zorgen bij de provincie, de gasgemeenten en gasbelangenverenigingen (zoals zij ook kenbaar hebben gemaakt in een brandbrief aan de Tweede Kamer).

De moeizame voortgang in het gasdossier zien we ook weerspiegeld in de realisatie van de VTH-taken binnen het gasdossier, zoals gemeenten en werkorganisatie die hebben vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) en die sterk achterblijft bij de in de DVO's overeengekomen aantallen.

Beleidskaders

Waar staat ons beleid beschreven?

Omschrijving nota of plan
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)
Provinciale Handhavingsstrategie
Nalevingsbeleid fysieke leefomgeving DEAL 2011-2016
Welstandsnota, Beeldkwaliteitsplan
Vergunningenbeleid
Erfgoedverordening
Intergemeentelijk bodembeleidsplan regio noord 2014-2018
Gemeentelijke bouwverordening
APV
Kapverordening
Evenementennota
Drank- en horecavergunning
Archeologie Nota
Wet VTH
Omgevingswet

Strategische doelstelling(en)

Wat willen we bereiken?

De strategische doelen voor dit programma omvatten:

1. de adequate uitvoering van de wettelijke- en keuzetaken binnen het taakveld Wabo (onder meer op basis van de opgestelde risicomatrix);
2. de adequate uitvoering van de taken die voortvloeien uit de Algemene Plaatselijke verordening en Bijzondere Wetten;
3. de adequate uitvoering van het Werkprogramma.

Prioriteiten

Wat zijn onze speerpunten?

1. Voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1 en het op adequaat niveau uitvoeren van de verplichte Wabo-taken, APV-taken en taken voortvloeiend uit de Bijzondere Wetten. Nakomen van de verplichtingen vanuit de servicenormen.
2. Vormgeven aan het concept “integraal toezicht”.
3. Focussen op een toekomstbestendige organisatie.

4. Goede invulling geven aan de verantwoordelijkheden in het kader van de opdrachtgever-/opdrachtnemersrelatie met de gemeenten. De dienstverleningsovereenkomsten vormen hierbij een belangrijk hulpmiddel.
5. Optimalisering van de automatisering (mede op basis van de uitkomsten van het informatiebeleidsplan 2011). Dit zowel in relatie tot de DEAL-gemeenten als ten opzichte van de Omgevingsdienst Groningen.
6. De organisatorische aspecten van de samenwerking tussen de gemeentelijke diensten en de Werkorganisatie DEAL-gemeenten.
7. Uitvoering Drank- en Horecawet (wet + verordeningen).
8. Adequate en snelle afhandeling schadegevallen door aardbevingen.

Activiteiten

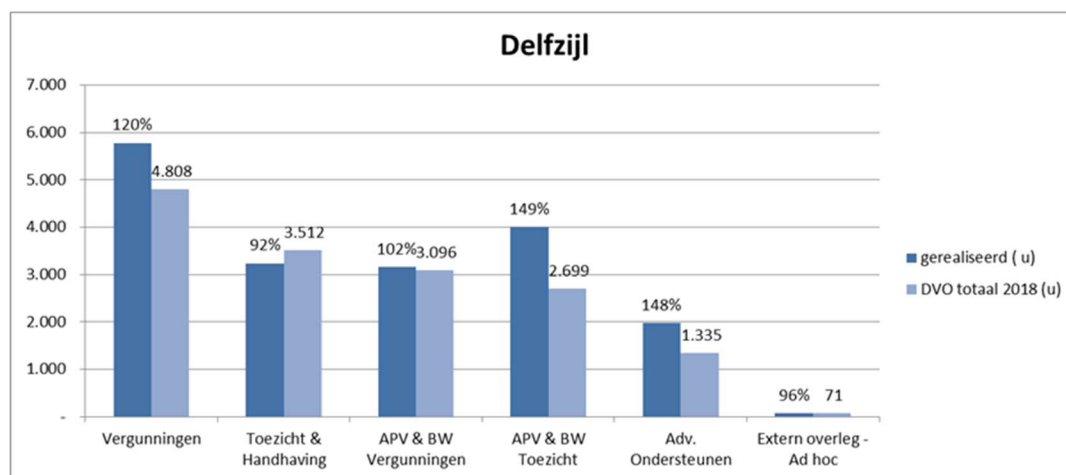
Wat hebben we daarvoor gedaan?

De activiteiten die per individuele gemeente moeten worden uitgevoerd worden vastgelegd in dienstverleningsovereenkomsten. Hieronder wordt per gemeente een overzicht gegeven van de gerealiseerde uren die zijn afgesproken in de DVO 2018.

Om de rapportage bondig te houden wordt alleen gerapporteerd ingeval er sprake is van significante afwijkingen in de realisatie ten opzichte de aantallen uren/producten die zijn opgenomen in de DVO's. Ingeval de realisatie 10 % of meer afwijkt van de aantallen die verwacht werden te worden gerealiseerd, wordt waar mogelijk een verklarende toelichting gegeven.

Reguliere activiteiten

Gemeente Delfzijl

Vergunningen (Wabo)

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

+ 20%: De workflow wordt bepaald door het niet beïnvloedbare aantal ingediende vergunningaanvragen.

Doorlooptijden

De gemiddelde doorlooptijd voor een reguliere procedure is 41 dagen.

Juridische houdbaarheid

Verreweg de meeste vergunningprocedures verlopen zonder dat er juridische procedures op volgen. Ingeval er wel juridische procedures volgen, houden in het algemeen de meeste primaire besluiten stand. In een enkel geval behoeft het primaire besluit. Er zijn geen vergunningen van rechtswege verleend.

zaaktype	aantal
Bezwaar	41
Beroep	6**
Hoger beroep	1
Voorlopige voorziening	4

Een aantal zaken kent meerdere bezwaarmakers, waardoor het aantal dossiers per locatie minder is dan het aantal bezwaren in totaal. In Delfzijl betreft dat een één zaak met tien bezwaarmakers, één met acht en twee met twee.

Vier bezwaren zijn ingetrokken.

**= in één zaak voert EZ verweer inzake het Ruimtelijk inpassingsplan en de gemeente inzake de omgevingsvergunning waartegen meerdere appellanten beroep hebben ingesteld. Het wordt hier als één zaak gerekend.

Toezicht & handhaving Wabo

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

- 8%: wordt verder niet toegelicht.

Klachten Wabo

Soort klacht	Delfzijl	
Bouwen	24	27%
Erfgoed	1	1%
Gebruik (bestemmingsplan)	8	9%
Groen (bomen/beplanting)		
Kap	3	3%
Milieu		
- Afval	2	2%
- Asbest	1	1%
- Bodem	1	1%
- Geluid	6	7%
- Geur	13	14%
Overig	18	20%
Reclame	6	7%
Slopen	4	4%
Uitweg	3	3%
Eindtotaal	90	100%

APV & Bijzondere Wetten (Vergunningen)

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

+ 2%: wordt verder niet toegelicht.

APV & Bijzondere Wetten (Toezicht)

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

+ 49%: Het aantal klachten is veel hoger dan geraamd. Tevens is het aantal uren dat wordt besteed om de klachten te behandelen veel hoger dan waarmee het kengetal rekening houdt. De reden hiervoor is dat de klachten complexer zijn dan voorgaande jaren. De verantwoording van de uren m.b.t. klachten zullen dan ook nauwlettend gevolgd gaan worden, zodat tijdig een signaal kan worden afgegeven.

Adviseren en Ondersteunen

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

+ 48%: De verschillen worden met name veroorzaakt doordat in de DVO geen uren voor juridische werkzaamheden worden opgenomen. Hierdoor ontstaat een overschrijding van het budget.

Bodem

De bodemwerkzaamheden (o.a.; advisering en beoordeling van rapportages en dergelijke) zijn over het algemeen gelijk gebleven ten opzichte 2017. Ontwikkelingen op gebied van onder anderen civiele werken, (woning)bouw en (her)bestemmingen van locaties/percelen hebben het werkaanbod mede bepaald.. De inzet van de bodemadviseurs op gebied van ondersteuning bij saneringstrajecten en meldingen grondverzet is door de dynamiek in de regio in lichte mate toegenomen.

Zonebeheer Industrielawaai

Gezien het geringere aantal te bespreken plannen, zijn er in 2018 veel minder uren aan zonebeheer besteed dan gepland.

Extern/ad hoc

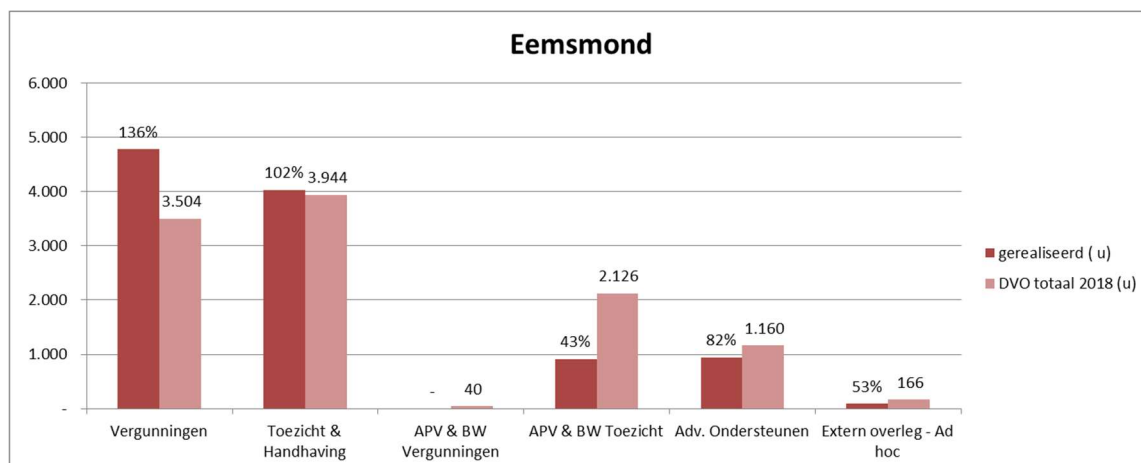
Afwijking realisatie t.o.v. DVO

-4%: wordt verder niet toegelicht.

Projecten

- Project Woonservice-zone:
Het project zal in 2019 pas worden opgestart.
- Project Proactieve Handhaving:
Binnen dit project zijn in 2018 in totaal 24 zaken opgepakt. De meeste zaken hadden betrekking op het inventariseren van nieuwe bedrijven in het kader van de Wet milieubeheer, gevolgd door het opsporen van illegale bouw.
- Project rommelerven:
Het project is met een eerste overleg gestart op 15 mei 2018. Er zijn in 2018 twee zaken geweest die in het kader van toezicht en handhaving Wabo opgepakt konden worden.
- Project aanpak modderwegen:
Het project is niet gestart. Er zijn weinig tot geen meldingen van modderwegen geweest.

Gemeente Eemsmond

Vergunningen (Wabo)

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

+ 36%: De workflow wordt bepaald door het niet beïnvloedbare aantal ingediende vergunningaanvragen.

Doorlooptijden

De gemiddelde doorlooptijd voor een reguliere procedure is 45 dagen.

Juridische houdbaarheid

Verreweg de meeste vergunningprocedures verlopen zonder dat er juridische procedures op volgen. Ingeval er wel juridische procedures volgen, houden in het algemeen de meeste primaire besluiten stand. In een enkel geval behoeft het primaire besluit een aanpassing van de motivering en in een zeldzaam geval wordt een besluit vernietigd of herroepen. De verleende vergunningen zijn daarmee over het algemeen als juridisch houdbaar te beschouwen. Er zijn geen vergunningen van rechtswege verleend.

zaaktype	aantal
Bezwaar	13*
Beroep	7**
Hoger beroep	0
Voorlopige voorziening	0

* = voor een aantal bezwaarzaken die bij de gemeente Eemsmond zijn ingediend wordt inhoudelijke ondersteuning geboden bij een informele behandeling van het bezwaarschrift.

**= in één zaak voert EZ verweer inzake het Ruimtelijk inpassingsplan en de gemeente inzake de omgevingsvergunning waartegen meerdere appellanten beroep hebben ingesteld. Het wordt hier als één zaak gerekend.

Twee bezwaren zijn ingetrokken.

Toezicht & handhaving Wabo

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

- 2%: wordt verder niet toegelicht.

Klachten Wabo

Soort klacht	Delfzijl	
Bouwen	21	44%
Erfgoed		
Gebruik (bestemmingsplan)	2	4%
Groen (bomen/beplanting)		
Kap		
Milieu		
- Afval	1	2%
- Asbest	1	2%
- Bodem	4	8%
- Geluid	6	13%
- Geur	7	15%
Overig	6	13%
Reclame		
Slopen		
Uitweg		
Eindtotaal	48	100%

APV & Bijzondere Wetten (Vergunningen)

Niet van toepassing, wordt door de gemeente Eemsmond uitgevoerd.

APV & Bijzondere Wetten (Toezicht)**Afwijking realisatie t.o.v. DVO**

+ 57%: Het aantal klachten is veel hoger dan geraamd. Tevens is het aantal uren dat wordt besteed om de klachten te behandelen veel hoger dan waarmee het kengetal rekening houdt. De reden hiervoor is dat de klachten complexer zijn dan voorgaande jaren. De verantwoording van de uren m.b.t. klachten zullen dan ook nauwlettend gevolgd gaan worden, zodat tijdig een signaal kan worden afgegeven. Een aantal projecten, zoals het hondenpoep traject zijn niet gestart, waardoor de ingebrachte uren niet tot uitvoering zijn gekomen.

Adviseren en Ondersteunen**Afwijking realisatie t.o.v. DVO**

- 18%: De verschillen worden met name veroorzaakt doordat in de DVO geen uren voor juridische werkzaamheden worden opgenomen. Hierdoor ontstaat een vertekend beeld van het budget.

Bodem

De bodemwerkzaamheden (o.a.; advisering en beoordeling van rapportages en dergelijke) zijn over het algemeen gelijk gebleven ten opzichte 2017. Ontwikkelingen op gebied van onder anderen civiele werken, (woning)bouw en (her)bestemmingen van locaties/percelen hebben het werkaanbod mede

bepaald.. De inzet van de bodemadviseurs op gebied van het beoordelen van bodemonderzoeken en meldingen grondverzet, is door de dynamiek in de regio in lichte mate toegenomen.

Zonebeheer Industrielawaai

Gezien het geringere aantal te bespreken plannen, zijn er in 2018 veel minder uren aan zonebeheer besteed dan gepland.

Extern/ad hoc

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

-47%: Het is niet altijd op voorhand goed in te schatten hoeveel uren voor deze post geraamd moeten worden in de DVO.

Projecten

- **Project Proactieve Handhaving:**

Binnen dit project zijn in 2018 in totaal 25 zaken opgepakt. De meeste zaken hadden betrekking op het inventariseren van nieuwe bedrijven in het kader van de Wet milieubeheer, gevolgd door het opsporen van illegale bouw.

- **Project inventarisatie zonnepanelen Warffum:**

Dit project is in het 1e tertaal gestart met een inventarisatie van het gehele beschermde dorpsgezicht Warffum. Uit de inventarisatie zijn 53 adressen met zonnepanelen naar voren gekomen. Voor deze 53 adressen is een legalisatie-onderzoek uitgevoerd. Het project is in het 2e tertaal opgeleverd aan de gemeente Eemsmond.

- **Inventarisatie schuttingen Warffum:**

Dit project is in overleg met de gemeente Eemsmond in 2018 niet uitgevoerd.

- **Project inventarisatie zonnepanelen Wadwerderweg:**

Dit project is in het 2e tertaal gestart en ook opgeleverd aan de gemeente Eemsmond. Het gehele beschermde dorpsgezicht Wadwerderweg is geïnventariseerd. Uit de inventarisatie zijn 34 adressen met zonnepanelen naar voren gekomen waarvoor tevens een legalisatie-onderzoek is uitgevoerd.

- **Project Advies en Ondersteuning Evenementen:**

Project is volgens afspraak verlopen. De Werkorganisatie heeft actief deelgenomen aan de projectgroepen Evenementen en Drank- en horecawet.

- **Project Weesfietsen:**

Is volgens planning verlopen.

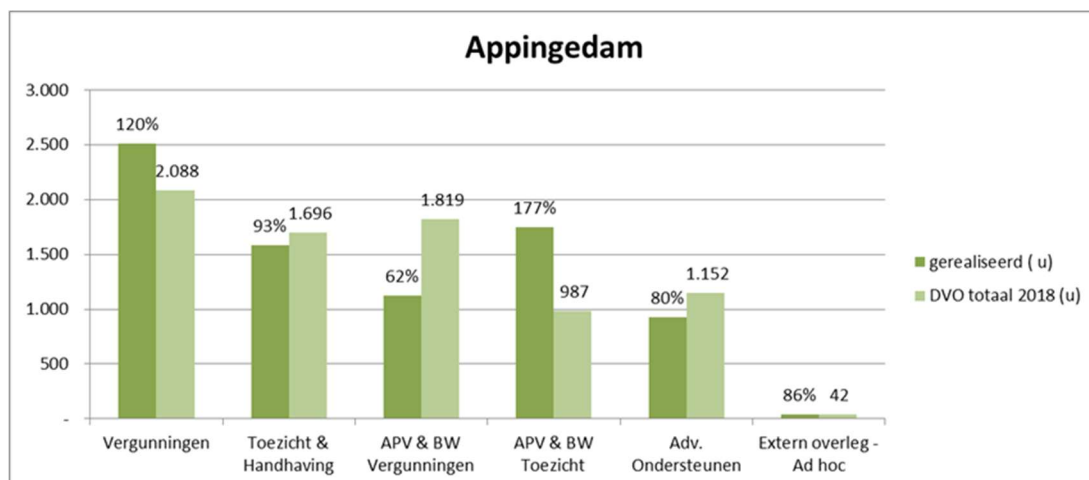
- **Project Hondenpoep:**

Het project heeft vertraging opgelopen door bestuurlijke keuzes van de gemeente Emsmond.

- **Project Aanpak Modderwegen:**

Het project is niet gestart. De klachten met betrekking tot modderwegen zijn ingeboekt in Squit en afgehandeld volgens protocol.

Gemeente Appingedam

Vergunningen (Wabo)

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

+ 20%: De workflow wordt bepaald door het niet beïnvloedbare aantal ingediende vergunningaanvragen.

Doorlooptijden

De gemiddelde doorlooptijd voor een reguliere procedure is 47 dagen.

Juridische houdbaarheid

Verreweg de meeste vergunningprocedures verlopen zonder dat er juridische procedures op volgen. Ingeval er wel juridische procedures volgen, houden in het algemeen de meeste primaire besluiten stand. In een enkel geval behoeft het primaire besluit een aanpassing van de motivering en in een zeldzaam geval wordt een besluit vernietigd of herroepen. De verleende vergunningen zijn daarmee over het algemeen als juridisch houdbaar te beschouwen. Er zijn geen vergunningen van rechtswege verleend.

zaaktype	aantal
Bezwaar	6
Beroep	2
Hoger beroep	0
Voorlopige voorziening	0

Vier bezwaren zijn ingetrokken.

Toezicht & handhaving Wabo

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

- 7%: wordt verder niet toegelicht.

Klachten Wabo

Soort klacht	Eemsmond	
Bouwen	15	37%

Soort klacht	Eemsmond	
Erfgoed	1	2%
Gebruik (bestemmingsplan)	2	5%
Groen (bomen/beplanting)	1	2%
Kap	1	2%
Milieu		
- Afval	3	7%
- Asbest	1	2%
- Bodem	1	2%
- Geluid	3	7%
- Geur	1	2%
Overig	8	20%
Reclame	3	7%
Slopen	1	2%
Uitweg		
Eindtotaal	41	100%

APV & Bijzondere Wetten (Vergunningen)

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

- 38%: door een verminderd aantal aanvragen zijn er minder vergunningen verleend.

APV & Bijzondere Wetten (Toezicht)

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

+ 77%: Het aantal klachten is veel hoger dan geraamd. Tevens is het aantal uren dat wordt besteed om de klachten te behandelen veel hoger dan waarmee het kengetal rekening houdt. De reden hiervoor is dat de klachten complexer zijn dan voorgaande jaren. De verantwoording van de uren m.b.t. klachten zullen dan ook nauwlettend gevolgd gaan worden, zodat tijdig een signaal kan worden afgegeven.

Adviseren en Ondersteunen

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

- 20%: De verschillen worden met name veroorzaakt doordat in de DVO geen uren voor juridische werkzaamheden worden opgenomen. Hierdoor ontstaat een vertekend beeld van het budget.

Bodem

De bodemwerkzaamheden (o.a.; advisering en beoordeling van rapportages en dergelijke) zijn over het algemeen gelijk gebleven ten opzichte 2017. Ontwikkelingen op gebied van onder anderen civiele werken, (woning)bouw en (her)bestemmingen van locaties/percelen hebben het werkaanbod mede bepaald.. De inzet van de bodemadviseurs op gebied van ondersteuning bij saneringstrajecten en meldingen grondverzet is door de dynamiek in de regio in lichte mate toegenomen.

Zonebeheer Industrielawaai

Gezien het geringere aantal te bespreken plannen, zijn er in 2018 veel minder uren aan zonebeheer besteed dan gepland.

Beoordeling en advisering akoestisch onderzoek

Doordat er sprake is van een geringere bedrijfsontwikkeling, is ook het aantal uren voor het beoordelen van een akoestisch onderzoek navenant gedaald.

Extern/ad hoc

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

-14%: Het is niet altijd op voorhand goed in te schatten hoeveel uren voor deze post geraamd moeten worden in de DVO.

Projecten

- **Project Aanpak Modderwegen:**

De gemeente Appingedam kent deze problematiek niet of nauwelijks. Er komen geen klachten van modderwegen binnen bij de werkorganisatie.

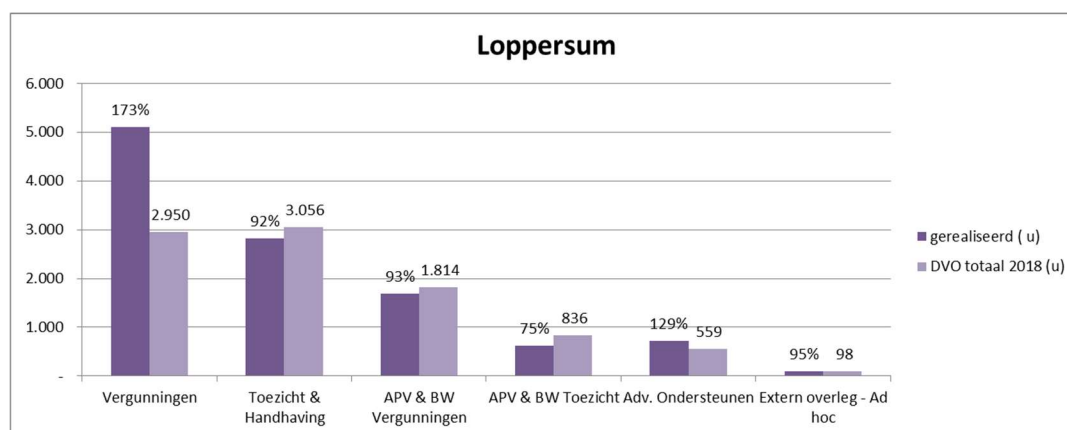
- **Project Proactieve Handhaving:**

Binnen dit project zijn in 2018 in totaal 19 zaken opgepakt. De meeste zaken hadden betrekking op het inventariseren van nieuwe bedrijven in het kader van de Wet milieubeheer gevolgd door het opsporen van illegale bouw.

- **Project verkeerssituatie centrum (Smederij/Wijkstraat):**

Het project is later gestart dan gepland, maar is ondanks de vertraging goed verlopen. Er vond regelmatig afstemming plaats over het toezicht.

Gemeente Loppersum

Vergunningen (Wabo)

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

+ 73%: De workflow wordt bepaald door het niet beïnvloedbare aantal ingediende vergunningaanvragen.

Doorlooptijden

De gemiddelde doorlooptijd voor een reguliere procedure is 49 dagen.

Juridische houdbaarheid

Verreweg de meeste vergunningprocedures verlopen zonder dat er juridische procedures op volgen. Ingeval er wel juridische procedures volgen, houden in het algemeen de meeste primaire besluiten stand. In een enkel geval behoeft het primaire besluit een aanpassing van de motivering en in een zeldzaam geval wordt een besluit vernietigd of herroepen. De verleende vergunningen zijn daarmee over het algemeen als juridisch houdbaar te beschouwen. Er zijn geen vergunningen van rechtswege verleend.

zaaktype	aantal
Bezwaar	18
Beroep	2
Hoger beroep	1
Voorlopige voorziening	0

Een aantal zaken kent meerdere bezwaarmakers, waardoor het aantal dossiers per locatie minder is dan het aantal bezwaren in totaal. In Loppersum betreft dat één zaak met vijf bezwaarmakers, één met drie en één met twee.

Acht bezwaren zijn ingetrokken.

Toezicht & handhaving Wabo

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

- 8%: wordt verder niet toegelicht.

Klachten Wabo

Soort klacht	Loppersum	
Bouwen	21	53%
Erfgoed	1	3%
Gebruik (bestemmingsplan)	1	3%
Groen (bomen/beplanting)		
Kap		
Milieu		
- Afval	1	3%
- Asbest	2	5%
- Bodem	2	5%
- Geluid	3	8%
- Geur	2	5%
Overig	4	10%
Reclame	2	5%
Slopen	1	3%
Uitweg		
Eindtotaal	40	100%

APV & Bijzondere Wetten (Vergunningen)

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

-7%: wordt verder niet toegelicht.

APV & Bijzondere Wetten (Toezicht)

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

-25%: Het aantal klachten is veel hoger dan geraamd. Tevens is het aantal uren dat wordt besteed om de klachten te behandelen veel hoger dan waarmee het kengetal rekening houdt. De reden hiervoor is dat de klachten complexer zijn dan voorgaande jaren. De verantwoording van de uren m.b.t. klachten zullen dan ook nauwlettend gevolgd gaan worden, zodat tijdig een signaal kan worden afgegeven.

Adviseren en Ondersteunen

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

+ 29%: De verschillen worden met name veroorzaakt doordat in de DVO geen uren voor juridische werkzaamheden worden opgenomen. Hierdoor ontstaat een vertekend beeld van het budget.

Bodem

De bodemwerkzaamheden (o.a.; advisering en beoordeling van rapportages en dergelijke) zijn over het algemeen gelijk gebleven ten opzichte 2017. Ontwikkelingen op gebied van onder anderen civiele werken, (woning)bouw en (her)bestemmingen van locaties/percelen hebben het werkaanbod mede bepaald. De inzet van de bodemadviseurs op gebied van ondersteuning bij saneringstrajecten en meldingen grondverzet is door de dynamiek in de regio in lichte mate toegenomen.

Beoordeling en advisering akoestisch onderzoek

Doordat er sprake is van een geringere bedrijfsontwikkeling, is ook het aantal uren voor het beoordelen van een akoestisch onderzoek navenant gedaald.

Extern/ad hoc

Afwijking realisatie t.o.v. DVO

-5%: wordt verder niet toegelicht.

Projecten

- Project Aanpak Modderwegen:
De Werkorganisatie is samen met de gemeente betrokken geweest bij het opstellen van een werkbaar protocol.
- Project Proactieve Handhaving:
Door de gemeente Loppersum zijn dit jaar geen uren ingekocht voor dit product. Toch zijn in 2018 in totaal 15 zaken opgepakt die betrekking hadden op het opsporen van illegale bouw en inventariserende bedrijfscontroles in het kader van de Wet milieubeheer.
- Project Diftar:
Er heeft toezicht plaatsgevonden in de vorm van een pilot. De uitkomsten worden intern besproken met de gemeente. De door de gemeente beschikbaar gestelde uren waren toereikend. De registratie hiervan was nog niet optimaal (zie ook hierboven).

Gaswinning

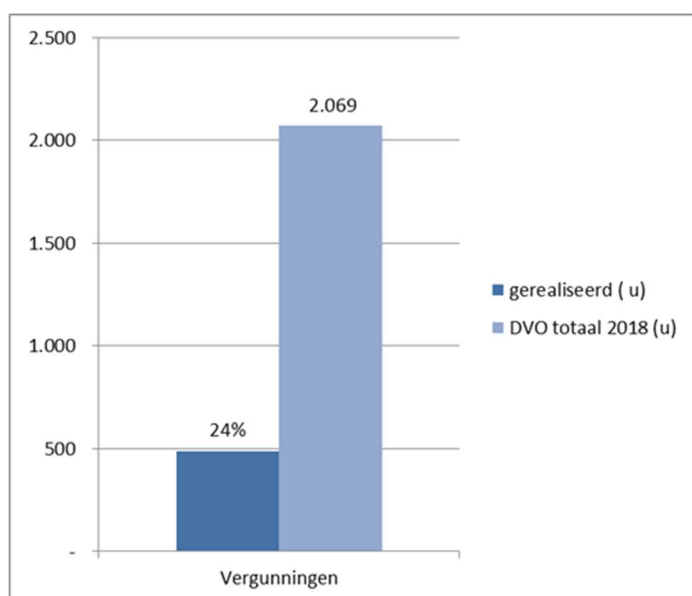
Het aantal uren gerelateerd aan het dossier gaswinning ligt voor zowel vergunningverlening als toezicht fors lager dan de begrote uren. Dit hangt nauw samen met de ontwikkelingen op dit dossier, zoals benoemd in het hoofdstuk ontwikkelingen.

Het toezicht binnen het gaswinningsdossier is afhankelijk van het aantal verleende omgevingsvergunningen. Als we de werkzaamheden aan elkaar relateren, dan sluit het toezicht in algemene zin goed op aan op de verleende vergunningen.

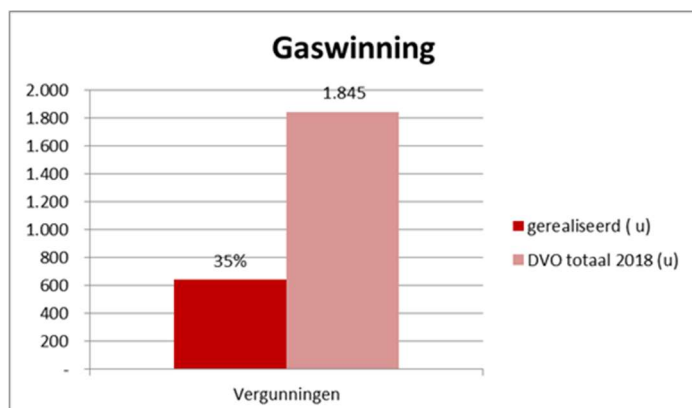
Bij de gemeente Delfzijl gaan binnen het gaswinningsdossier de meeste verleende vergunningen over PRBE's. Het toezichtsniveau bij deze vergunningen is conform het toezichtsbeleid laag, waardoor er voor team Toezicht en Handhaving Wabo relatief weinig uren mee gemoeid zijn.

Voor de gemeente Appingedam wordt opgemerkt dat de uitvoering van een aantal projecten is uitgesteld. Hierdoor is het toezicht ogenschijnlijk achtergebleven op de verleende omgevingsvergunningen.

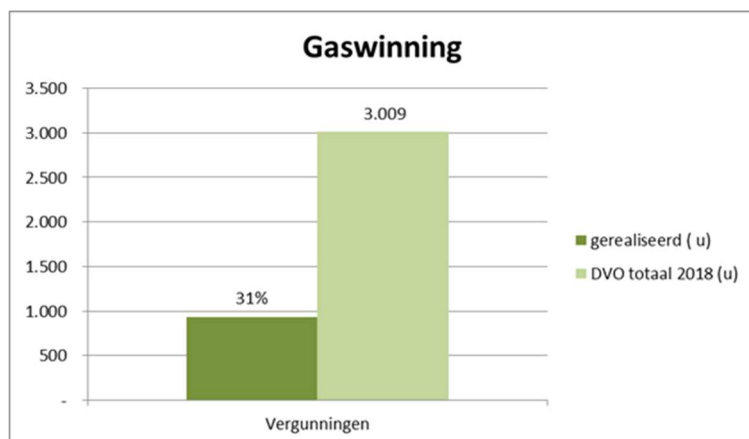
Gemeente Delfzijl

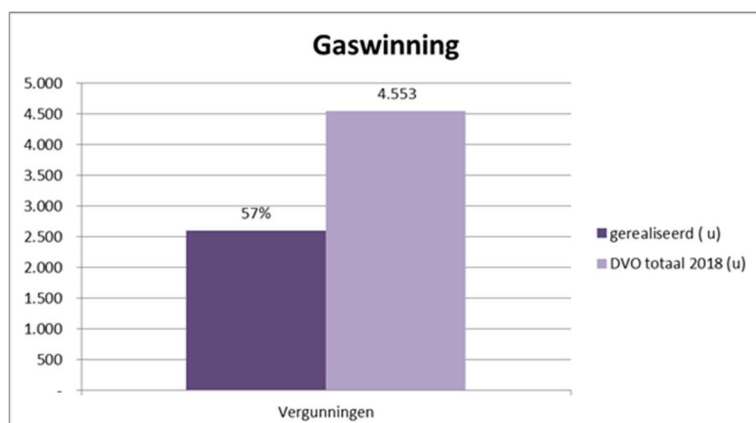
Gemeente Eemshond

Gemeente Appingedam

Gemeente Loppersum

VTH Drieslag

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de resultaten van het project VTH Drieslag over het jaar 2018.

Maand	Resultaat	Toelichting
Januari	Evaluatie afwegingskader PRBE's op karakteristieke panden:	De beleidsgroep heeft het gebruik van het afwegingskader samen met de vertegenwoordigers van de Monumentencommissies, de provincie en CVW geëvalueerd. De ervaring leert dat CVW in

Maand	Resultaat	Toelichting
	voortzetten gebruik van het afwegingskader	afnemende mate de mogelijkheden tot behoud van de oorspronkelijke schoorsteen uitwerkt en veelal alleen de lichtgewicht variant voorstelt. Dat leidt tot vervelende discussies bij behandeling in de Monumentencie's. De gemeenten zijn van mening dat het afwegingskader nog steeds functioneel is zolang de gemeenten nog geen (ontwerp) bestemmingsplan erfgoed hebben opgesteld.
Februari	VTH in de gebiedsgerichte aanpak	Dit document is tot stand gekomen na intensief overleg tussen NCG, de aardbevingsgemeenten en CVW. Het regelt dat de vergunningverleners in een vroegtijdig stadium in de voorbereiding van de versterkingsopgave worden betrokken. De aardbevingsgemeenten geven sinds dit voorjaar structureel vorm en inhoud aan deze aanpak.
Maart	Advies wijziging Provinciale Omgevingsverordening op de bescherming van karakteristieke panden (2.9.1 en 2.9.2)	De gemeenten hebben de provincie geadviseerd om de provinciale Omgevingsverordeningen op onderdelen aan te passen om onduidelijkheden in de toepassing weg te nemen. De provincie heeft dit advies niet overgenomen.
April	Toetsingsprotocol NPR in relatie tot Bouwbesluit voorlopig vastgesteld	De beleidsgroep heeft ingestemd met het toetsingsprotocol NPR in relatie tot het Bouwbesluit. De aardbevingsgemeenten hebben in de beleidsgroep met CVW afgesproken dat ervaring wordt opgedaan in de toepassing van het protocol en dat deze vervolgens in de zomer van 2018 via de stuurgroep aan de colleges ter vaststelling wordt aangeboden. Het toetsingsprotocol regelt de praktische werkwijze hoe CVW en gemeenten de bouwkundige versterkingsplannen toetsen aan de NPR-9998 in relatie tot het wettelijke kader van het Bouwbesluit.
April	Praktijkrichtlijn Archeologiewet	CVW heeft een concept praktijkrichtlijn opgesteld voor onderzoek in het kader van de Archeologiewet. De beleidsgroep heeft daarover opmerkingen gemaakt en het stuk aangehouden. CVW heeft tot dusver de (aangepaste) richtlijn niet opnieuw aan de beleidsgroep aangeboden ter vaststelling.

Maand	Resultaat	Toelichting
Mei	Landelijke richtlijn bouw- en sloopveiligheid	CVW heeft de beleidsgroep geïnformeerd dat zij deze richtlijn toepast. De beleidsgroep stelt vast dat deze richtlijn past binnen de vigerende wet- en regelgeving en is daarmee akkoord.
	Plan van aanpak 2018 – 2019	Het kabinet heeft in maart besloten om de gaswinning af te bouwen. In juli heeft de Mijnraad in het verlengde daarvan een advies gegeven over de noodzaak van bouwkundige versterking. In samenloop daarmee ontstond rond de zomerperiode veel discussie met CVW in de casuïstiek over de toepassing van de NPR en bescherming van schoorstenen op karakteristieke panden. Tenslotte is in de beleidsgroep geconstateerd dat de kennis en kunde bij gemeenten achterblijft bij het gewenste niveau om de regie te nemen in de versterkingsopgave. Op basis daarvan heeft de beleidsgroep geconstateerd dat een verzakelijking in aanpak nodig is. Het gestelde in het Plan van aanpak 2018-2019 is in de loop van 2018 in meerdere ambtelijke en bestuurlijke gesprekken met CVW aan de orde geweest, waarbij telkenmale de lijn van de verzakelijking richting CVW is uitgesproken.
Oktober	Gedragsregel indieningsvereisten PRBE's	De werkorganisatie DEAL heeft op verzoek van de beleidsgroep een gedragsregel opgesteld, die erin voorziet dat DEAL een aanvraag niet ontvankelijk verklaart als de minimale variant van behoud van de schoorsteen niet is uitgewerkt. Deze gedragsregel was - mede naar aanleiding van juridische bezwaren van CVW op het afwegingskader PRBE's - de opmaat voor een richtlijn, waarin de gemeenten op constructieve criteria (Hoogte/Breedte- verhouding) richting geven wanneer het plaatsen van een lichtgewicht schoorsteen in beginsel vergunningsplichtig is. DEAL legt deze richtlijn in 2019 ter bespreking voor aan de beleidsgroep.
November	Praktijkrichtlijnen toetsing NPR in relatie tot Bouwbesluit	De werkorganisatie DEAL heeft met CVW in het constructeuroverleg praktijkrichtlijnen opgesteld over het uitwerkingsniveau en diepgang van toetsing op de NPR. Deze praktijkrichtlijnen zijn samen met het toetsingsprotocol NPR in relatie tot Bouwbesluit in december aangeboden aan de gemeenten ter vaststelling. CVW draagt op basis van deze praktijkrichtlijnen zorg voor een extra kwaliteitsstap door de ontwerpend hoofdconstructeur een

Maand	Resultaat	Toelichting
		akkoordverklaring te laten tekenen voor het detailontwerp.
December	Plan van aanpak 2019	Het Plan van aanpak Drieslag 2018-2019 is na kleine redactionele aanpassingen naar de colleges gestuurd ter vaststelling.

Werkzaamheden voor derden

Naast de taakuitvoering voor de DEAL-gemeenten heeft de Werkorganisatie ook werkzaamheden verricht voor derden. In totaal ging het daarbij om 4.582 uur (8,7% van het aantal productgerichte uren) en € 434.000 aan omzet. Bij werk voor derden kan in principe over de volle breedte van het werkterrein van de Werkorganisatie een beroep op de organisatie worden gedaan. Het verrichten van taken voor 'niet DEAL- gemeenten' zal daarbij nooit ten koste gaan van de taakuitvoering voor de DEAL-gemeenten. De betreffende gemeenten worden afzonderlijk geïnformeerd over de uitgevoerde werkzaamheden.

Middelen

Wat mag het kosten?

	Raming 2018 vóór wijziging	Raming 2018 ná wijziging	Realisatie 2018	Realisatie 2017
Baten	2.586.786	2.586.786	3.142.205	3.871.456
Lasten	2.575.936	2.675.936	3.402.285	4.231.636
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	10.850	89.150-	260.080-	360.180-

Algemene dekkingsmiddelen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de algemene dekkingsmiddelen die binnen de Werkorganisatie aanwezig zijn. Aangezien de deelnemende gemeenten (Delfzijl, Eemsmund, Appingedam en Loppersum) het grootste gedeelte van de baten voor hun rekening nemen, zijn de algemene dekkingsmiddelen van beperkte omvang.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

	Raming 2018 vóór wijziging	Raming 2018 ná wijziging	Realisatie 2018	Realisatie 2017
Saldo financieringsfunctie	-	-	46-	15
Totaal	-	-	46-	15

Het saldo van de financieringsfunctie betreft de betaalde en ontvangen rente.

Overhead

De kosten van overhead zijn in 2018 als volgt. Aangezien het inzichtelijk maken van de overhead vanaf 2018 is ingevoerd voor gemeenschappelijke regelingen, is het realisatiejaar 2017 niet vermeld.

Omschrijving	Raming 2018 vóór wijziging	Raming 2018 ná wijziging	Realisatie 2018
Totaal Overhead	1.142.134	1.142.134	1.346.039

Onvoorzien

In de begroting 2018 is een bedrag van € 5.850 opgenomen voor onvoorziene uitgaven. In 2018 is het bedrag voor onvoorzien niet aangewend.

Paragrafen

Hieronder worden door het Besluit Begroting en Verantwoording verplichte paragrafen opgenomen. Indien een paragraaf niet is opgenomen, betekent dit dat de betreffende paragraaf niet van toepassing is voor de Werkorganisatie DEAL.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de aanwezige risico's. Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de organisatie in staat is om financiële tegenvallers op te kunnen vangen.

De weerstandscapaciteit is de middelen en mogelijkheden waarover de Werkorganisatie beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

Een risico kan worden gedefinieerd als de kans waarop een gebeurtenis zich kan voordoen en welke impact deze gebeurtenis heeft. Voor de bepaling van het weerstandsvermogen zijn alleen die risico's van belang waarvoor geen maatregelen zijn getroffen (bv het afsluiten van een verzekering).

Het weerstandsvermogen is voldoende indien het saldo van de weerstandscapaciteit minus de aanwezige risico's positief is.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

1. de onvoorziene uitgaven;
2. de algemene reserves;
3. bestanddelen van de bestemmingsreserves;
4. de stille reserves;
5. de niet-benutte belastingcapaciteit;
6. mogelijke bezuinigingsmaatregelen.

Ad. 1. Onvoorziene uitgaven

In de begroting is voor dekking van niet voorziene uitgaven een structureel bedrag opgenomen van € 5.800. In de 2018 is de post onvoorziene uitgaven niet aangewend. Het saldo van onvoorzien op 31-12-2018 is daarmee nihil aangezien het niet bestede deel onderdeel is van het rekeningresultaat.

Ad. 2 Algemene reserve

De Algemene Reserve bedraagt eind 2018 vóór resultaatbestemming € 259.540. Het nadelige resultaat van 2018 ad € 91.699 wordt, indien het algemeen bestuur hiermee akkoord gaat, onttrokken aan de Algemene reserve. De algemene reserve ná resultaatbestemming bedraagt € 167.841.

Ad. 3 Bestemmingsreserve Risico-opslag

De Bestemmingsreserve Risico-opslag bedraagt ultimo 2018 nihil. Bij het vaststellen van de jaarstukken 2017 is de bestemmingsreserve opgeheven en is het restant uitbetaald aan de deelnemende gemeenten.

Ad. 4 Overige bestemmingsreserves

Naast de algemene reserve is er op dit moment geen bestemmingsreserve aanwezig.

Ad. 5 Stille reserves

Stille reserves zijn activa die tegen nul zijn gewaardeerd of waarvan de boekwaarde (beduidend) onder de handelswaarde liggen. De meeropbrengsten die bij verkoop ontstaan kunnen voor andere doeleinden worden aangewend.

De gemeenschappelijke regeling heeft geen stille reserves.

Ad. 6 Niet-benutte belastingcapaciteit

Aangezien de Werkorganisatie geen inkomsten genereert middels belastingheffing en/of leges, is er géén sprake van een niet-benutte belastingcapaciteit. De heffing van de leges vindt plaats door de deelnemende gemeenten. De verantwoording van de leges vindt eveneens binnen de deelnemende gemeenten plaats.

Ad. 7 Mogelijke bezuinigingsmaatregelen

De organisatie heeft sinds haar bestaan twee bezuinigingstaakstellingen opgelegd gekregen. De eerste was een formatieve taakstelling van 10%, de tweede taakstelling een taakstelling van 10% van de bijdrage van de DEAL-gemeenten (€ 358.000). Beide taakstellingen zijn volledig ingevuld.

Verdere bezuinigingsmogelijkheden worden op dit moment niet reëel geacht.

Totale weerstandscapaciteit

De totale (verwachte) weerstandscapaciteit (inclusief resultaatbestemming) van de Werkorganisatie ziet er als volgt uit:

Nr.	Onderdeel	Bedrag
1.	Onvoorziene uitgaven	€ 0
2.	Algemene Reserve	€ 167.841
3.	Bestemmingsreserve Risico-opslag	€ 0
4.	Overige bestemmingsreserves	€ 0
5.	Stille reserves	€ 0
6.	Niet-benutte belastingcapaciteit	€ 0
7.	Bezuinigingsmaatregelen	€ 0
	Totaal	€ 167.841

Risico's

De risico's van de Werkorganisatie zijn geïnterviewd en in kaart gebracht. De inventarisatie heeft plaatsgevonden per team. Hieronder zijn de risico's gebundeld en voor de gehele organisatie onder elkaar gezet. De risico's zijn onderverdeeld naar:

- a. Aansprakelijkheidsrisico's
- b. Risico's op de bedrijfsvoering
- c. Financiële risico's
- d. Risico's i.v.m. externe factoren
- e. Overige risico's

Na het totaaloverzicht is een toelichting per risico opgenomen.

Indien we kijken naar de relatieve verhouding van de kosten dan maken de loonkosten ongeveer 70% uit van het totaal. Hieruit blijkt dat de personele lasten het grootste risicoaandeel voor de organisatie vormt.

Het totaaloverzicht van de risico's is als volgt:

Omschrijving	Kans 1)	Mate van inschatbaarheid	Beheersing 2)	Financiële gevolg	Risico
a. Aansprakelijkheid					
Claims	25%	Slecht	Verminderen	€ 50.000	€ 12.500
b. Bedrijfsvoering					
Ziekte	25%/70%	Redelijk	Accepteren	€ 212.280	€ 100.800
Vacatures	10%	Slecht	Accepteren	€ 70.000	€ 7.000
Wachtgeldverplichtingen	50%	Slecht	Accepteren	€ 146.000	€ 73.000
Ongevallen	10%	Slecht	Verminderen	€ 25.000	€ 2.500
Informatiebeveiliging	10%	Slecht	Accepteren	€ 60.000	€ 6.000
WGA	70%	Slecht	Overdragen	€ -	€ -
Reparatie-uitkering WW	10%	Slecht	Accepteren	€ -	€ -
Interne bedrijfsvoering	90%	Redelijk	Accepteren	€ 50.000	€ 45.000
c. Financieel					
Proceskostenveroordeling	50%	Slecht	Accepteren	€ 5.000	€ 2.500
Dwangsomkosten	50%	Slecht	Accepteren	€ 2.520	€ 1.260
Eigen risico verzekering	10%	Slecht	Verminderen	€ 5.000	€ 500
Eigen risico inventaris	10%	Slecht	Verminderen	€ 5.000	€ 500
Gevolgschade	10%	Slecht	Verminderen	€ 25.000	€ 2.500
Schade aan auto's	50%	Slecht	Verminderen	€ -	€ -
d. Externe factoren					
Stelpost werken voor derden	10%	Slecht	Accepteren	€ 109.000	€ 10.900
Omzet derden i.r.t. CKosten	50%	Slecht	Accepteren	€ 125.000	€ 62.500
Regelgeving	10%	Slecht	Accepteren	€ 73.200	€ 7.320
e. Overig					
Kleine risico's	10%	Slecht	Accepteren	€ 10.000	€ 1.000
Totaal					€ 335.780

Weerstandsvermogen

Op basis van het bovenstaande kan het weerstandsvermogen worden bepaald. De berekening is als volgt:

Weerstandsvermogen	Bedrag
Weerstandscapaciteit Werkorganisatie	€ 168.000
Risico's	€ 336.000
Weerstandsvermogen 31-12-2018	€ -168.000

Hieruit kan geconcludeerd worden dat het weerstandsvermogen van de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie DEAL-gemeenten onvoldoende is. De aanwezige risico's kunnen niet gedekt worden zonder dat de bedrijfsvoering direct gevaar loopt. Uitgangspunt bij de aanwezige risico's is dat het uitsluitend incidentele tegenvallers zijn. Daarnaast zullen niet alle risico's op hetzelfde moment plaatsvinden.

Verrekeningreglement

Op basis van de bovenstaande analyse bestaat een negatief weerstandsvermogen van € 168.000. In 2018 vindt géén uitbetaling plaats op grond van het verrekenreglement. Uitbetaling vindt plaats indien het weerstandsvermogen positief is.

Beleid

Het beleid betreffende het weerstandsvermogen kan als volgt worden weergegeven:

- de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen wordt jaarlijks door het Algemeen Bestuur vastgesteld bij de jaarstukken;
- de Algemene Reserve van de gemeenschappelijke regeling mag in meerjarenperspectief niet negatief zijn;
- het Algemeen Bestuur stelt op voorstel van het Dagelijks Bestuur een (bestemmings)reserve vast;
- de (incidentele) weerstandscapaciteit wordt in eerste instantie voor zowel incidentele als structurele tegenvallers gebruikt;
- structurele tegenvallers worden, zonder dat daar meevallers tegenover staan, afgedekt in de eerstvolgende meerjarenbegroting;
- de post onvoorzien wordt alleen gebruikt voor incidentele tegenvallers;
- risico's worden jaarlijks beoordeeld en waar nodig aangepast. De inventarisatie wordt verwerkt in de jaarstukken;
- bij de berekening van de weerstandscapaciteit wordt, in verband met de eventuele verrekening van het resultaat met de deelnemende gemeenten, de Reserve Risico-opslag buiten beschouwing gelaten.

Financiële kengetallen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de kengetallen zoals voorgeschreven in de BBV.

Kengetallen (%)	R2017	B2018	R2018
Netto schuldquote	-12,0%	-7,0%	-3,2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-12,0%	-7,0%	-3,2%
Solvabiliteitsratio	43,6%	42,5%	20,9%
Structurele exploitatieruimte	5,1%	0%	3,9%
Grondexploitatie	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Verklaring en beoordeling

- Netto schuldquote

Netto schuldquote: het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen

- 0% t/m 100%: normaal
- > 100%: weinig leencapaciteit
- > 130%: zeer hoge schuld

De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Aangezien de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie DEAL geen langlopende schulden heeft is de netto schuldquote zelfs negatief. Dit betekent (in principe) voldoende mogelijkheden tot het aantrekken van geldleningen.

- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote aangezien binnen de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie DEAL géén sprake is van financiële vaste activa.

- Solvabiliteitsratio

Solvabiliteitsratio: het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Hoe hoger de ratio, hoe groter de weerbaarheid. Normaal is tussen 20% en 70%. De solvabiliteitsratio is gedaald als gevolg van de uitbetaling van het positieve weerstandsvermogen.

- Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan of de exploitatie structureel in evenwicht is. Een positief percentage geeft een voordelige structurele exploitatieruimte aan, een negatief percentages een nadelige structurele exploitatieruimte.

- Grondexploitatie

Dit kengetal is voor de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie DEAL niet van toepassing.

- Belastingcapaciteit

Dit kengetal is voor de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie DEAL niet van toepassing.

Onderhoud kapitaalgoederen

Het personeel van de Werkorganisatie is gehuisvest in het kantoorpand aan de Gevelsteen 12 te Delfzijl. Dit pand wordt gehuurd. Het binnen onderhoud van het kantoorpand komt voor rekening van de Werkorganisatie. Voor wat betreft de inrichting (meubilair en vloerbekleding) dan wel bouwkundige aanpassingen van de kantoorruimten is de Werkorganisatie eveneens verantwoordelijk. Deze kosten zijn opgenomen in de exploitatie en hebben een budget van globaal € 4.000.

Andere kapitaalgoederen zijn niet aanwezig binnen de Werkorganisatie.

Verbonden partijen

De Werkorganisatie DEAL-gemeenten heeft geen verbonden partijen.

Financiering

Het doel van de financieringsparagraaf is om het bestuur te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van de renterisico's. De Werkorganisatie heeft zich geconformeerd aan het treasurystatuut zoals deze is vastgesteld door de gemeente daar waar de financiële administratie wordt beheerd.

Het is niet de verwachting dat de Werkorganisatie zich op korte termijn op de kapitaalmarkt gaat begeven. Op dit moment heeft de Werkorganisatie géén leningen in portefeuille. Het renterisico is daarmee nihil.

Bedrijfsvoering

Algemeen

De Werkorganisatie voert, onder leiding van een directeur en teamleiders, taken uit op het gebied van vergunningverlening (Wabo, APV en Bijzondere wetten) en Toezicht & Handhaving. De teams Vergunningverlening en Toezicht & Handhaving behartigen de primaire VTH-taken en worden daarbij ondersteund door het team Bedrijfsvoering & Ondersteuning.

Het bestuur stelt eisen aan de Werkorganisatie met betrekking tot rechtmatigheid, doelmatigheid, efficiency/ effectiviteit en transparantie in de uitvoering. Diverse externe audits, een klanttevredenheidsonderzoek en positief gewaardeerde rapportages van de verrichte werkzaamheden hebben uitgewezen dat de Werkorganisatie aan deze eisen voldoet.

Hoewel niet wettelijk verplicht kan het bestuur op grond van de verordening 'Doelmatigheid en doeltreffend' een onderzoek doen instellen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur. Er is geen onderzoek in dit kader uitgevoerd.

Kwaliteit(sverbetering) van de producten en werkprocessen staan immers hoog geprioriteerd in de bedrijfsvoering. Dat vertaalt zich onder meer in het kunnen voldoen aan de landelijke VTH-kwaliteitscriteria.

In het bedrijfsplan zijn de cultuurwaarden verwoord die zullen bijdragen aan de beoogde wijze van werken en omgaan met elkaar.

Personeel en organisatie

Het personeel van de Werkorganisatie DEAL-gemeenten is in dienst van de gemeenschappelijke regeling.

Formatie en Bezetting

In 2018 gelden de volgende formatie- en bezettingsgegevens:

Onderdeel	Formatie begroting	Bezetting 31/12/2018
Directie	2,00	2,00
Vergunningverlening	8,42	7,42
Toezicht & Handhaving	8,75	8,42
APV & Vergunningen & Bijzondere wetten	7,56	11,34
Adviseurs	8,34	7,34
Secretariaat	2,97	3,12
Vacatureruimte	3,40	
Totaal	41,44	39,64

De vacatureruimte (de zogenaamde flexibele schil) is financieel beperkt beschikbaar in verband met kosten in verband met een nog lopende Bovenwettelijke WW verplichting en (tijdelijke) aanpassingen van het beschikbare budget. Het restant is zo nodig benut voor het inhuren van tijdelijke capaciteit voor vervanging bij ziekte of voor piekwerkzaamheden.

Ziekteverzuim en Arbo

Het verzuimpercentage over 2018 zien er als volgt uit:

Afdeling	Verzuimpercentage 2018
Management	1,6%
Vergunningverlening	1,9%
Toezicht en handhaving	8,5%
APV & Vergunningen & Bijzondere wetten	5,4%
Adviseurs en secretariaat	12,3%
Secretariaat	26,5%
Totaal	8,3%

Ter vergelijking de verzuimcijfers over 2017:

Afdeling	Verzuimpercentage 2017
Vergunningverlening	2,18
Toezicht en handhaving	4,33
APV & Vergunningen & Bijzondere wetten	7,49
Adviseurs en secretariaat	7,20
Totaal	5,10

Het streven is er in de afgelopen jaren op gericht geweest om een ziekteverzuimpercentage van maximaal 5 % te realiseren. Met name door langdurige ziekte is de doelstelling niet gehaald.

Opleidingsplan

Aan het opleidingsplan 2018 is wederom uitvoering gegeven aan opleidingen in het kader van de kwaliteitscriteria en/of op grond van (persoonlijke of teamgerichte) ontwikkeling of her- en bijscholing.

Dienstverleningsovereenkomsten (financiën, P&O, facilitair, archivering, automatisering)

De ondersteunende diensten worden op gebied van bovengenoemde ingekocht bij de diverse gemeenten. Gemeente Loppersum levert de P&O taken en de hiermee gepaarde financiële/salaristechische diensten. Gemeente Delfzijl verleent de financiële en facilitaire taken. Het gemeenschappelijke GemCC levert de automatiseringstaken. In de vastgestelde DVO's worden de diensten nader omschreven.

Verbeterplan

In het verbeterplan, zoals vastgesteld op 18 december 2017 door het Algemeen bestuur, is aangegeven dat de uitvoering extra lasten met zich mee gaat brengen. In de begroting 2018 zijn deze extra lasten niet opgenomen. De gerealiseerde extra lasten in 2018 zijn:

Onderdeel uitwerking	Verbeterplan	Realisatie 2018
1. Tijdschrijven	€ 2.250	€ 2.100
2. Accountantskosten 2018	€ 3.625	€ 16.000
Accountantskosten 2017 (afwikkeling)		€ 10.573
3. Bedrijfsvoering	p.m.	€ 27.638
4. Software rapportages (t.z.t.)	p.m.	€ -
Totaal	€ 5.875	€ 56.311

Monitoring uren

In het Verbeterplan is opgenomen dat voor 2018 en volgende jaren in overleg met de accounthouders jaarlijks een wisselend aantal producten wordt geselecteerd, welke in het betreffende jaar worden gemonitord. De kengetallen worden getoetst aan de uitkomst van het tijdschrijven en de benchmark van landelijke referenties. Eind 2017 zijn 28 kengetallen geselecteerd en gecommuniceerd met de accounthouders.

Besloten is om dezelfde producten ook in 2019 als de te monitoren kengetallen op te nemen. Reden hiervoor is dat gebleken is dat het in bepaalde situaties logischer is om producten over een langere

periode te monitoren. Dat is bijvoorbeeld het geval als de te monitoren producten slechts in relatief geringe aantallen voorkomt. Immers: des te lager de frequentie van het afgenomen product, des te minder waarde kan worden gehecht aan het op basis van de monitoring berekende kengetal voor dat product.

Generatiepact

In 2017 is deze regeling afgesproken zodat ouderen (57+) minder uren kunnen werken en op een gezonde manier tot aan hun pensioen in hun baan blijven. Doel is om dan jongeren vast aan te trekken. Er zijn inmiddels 6 deelnemers. Aangezien de Werkorganisatie DEAL als gemeenschappelijke regeling onderhevig is aan het verdere proces in het gemeentelijke herindeling ADL gemeente, is mede in verband hiermee besloten tot verlenging van de huidige regeling, onder dezelfde condities c.q. voorwaarden tot 1 januari 2021 (ingangsdatum ADL gemeenten). In de komende jaren kunnen nog eens 6 medewerkers gebruik gaan maken van het Generatiepact.

JAAARREKENING

Balans

ACTIVA	31 december 2018	31 december 2017
<u>Vaste activa</u>		
Materiële vaste activa	15.346	26.182
- Investerings met een economisch nut	15.346	26.182
Totaal vaste activa	15.346	26.182
<u>Vlottende activa</u>		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	231.631	695.278
- Vorderingen op openbare lichamen	231.031	35.352
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	659.126
- Overige vorderingen	600	800
Liquide middelen	74.599	77.217
Overlopende activa	480.425	323.853
Totaal vlottende activa	786.655	1.096.348
Totaal generaal	802.001	1.122.530

PASSIVA	31 december 2018	31 december 2017
<u>Vaste passiva</u>		
Eigen vermogen	167.841	488.276
- Algemene reserve	259.540	164.264
- Bestemmingsreserves	-	310.297
- Gerealiseerd resultaat	-91.699	13.715
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	-	-
Totaal vaste passiva	167.841	488.276
<u>Viottende passiva</u>		
Netto viottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	463.446	343.014
- Overige schulden	463.446	343.014
Overlopende passiva	170.714	291.240
Totaal viottende passiva	634.160	634.254
Totaal generaai	802.001	1.122.530

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

	Raming 2018 vóór wijziging			Raming 2018 ná wijziging		
Omschrijving Programma	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma VTH taken	2.586.786	2.575.936	10.850	2.586.786	2.675.936	89.150-
Subtotaal Programma	2.586.786	2.575.936	10.850	2.586.786	2.675.936	89.150-
Algemene dekkingsmiddelen						
Saldo financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-
Subtotaal algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	5.850	5.850-	-	5.850	5.850-
Vennootschapbelasting	-	5.000	5.000-	-	5.000	5.000-
Overhead	1.142.134	1.142.134	-	1.142.134	1.142.134	-
Subtotaal onvoorzien en VpB	1.142.134	1.152.984	10.850-	1.142.134	1.152.984	10.850-
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	3.728.920	3.728.920	-	3.728.920	3.828.920	100.000-
Toevoeging/onttrekking aan reserves						
Programma VTH taken	-	-	-	100.000	-	100.000
Subtotaal mutatie reserves	-	-	-	100.000	-	100.000
Gerealiseerde resultaat	3.728.920	3.728.920	-	3.828.920	3.828.920	-

Realisatie 2018			Realisatie 2017		
Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
3.142.205	3.402.285	260.080-	3.871.456	4.231.621	360.165-
3.142.205	3.402.285	260.080-	3.871.456	4.231.621	360.165-
46	-	46	-	15	15-
46	-	46	-	15	15-
-	-	-	-	-	-
-	2.853	2.853-	-	-	-
1.288.492	1.346.039	57.547-	-	-	-
1.288.492	1.348.892	60.400-	-	-	-
4.430.743	4.751.177	320.434-	3.871.456	4.231.636	360.180-
313.039	84.304	228.735	373.895	-	373.895
313.039	84.304	228.735	373.895	-	373.895
4.743.782	4.835.481	91.699-	4.245.351	4.231.636	13.715

Toelichtingen

De Werkorganisatie is opgericht per 1 december 2010 door de gemeenten Delfzijl, Eemsmond, Appingedam en Loppersum. 2011 is het 1^e jaar waarin de gemeenschappelijke regeling een begroting en een jaarrekening heeft opgesteld.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het kalenderjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

Vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervangingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De investeringen worden lineair afgeschreven aan de hand van de volgende uitgangspunten:

• Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	40 jaar (maximaal)
• Renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen	25 jaar (maximaal)
• Technische installaties bedrijfsgebouwen	15 jaar (maximaal)
• Productiemachines en/of –apparatuur	10 jaar (maximaal)
• Veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen	10 jaar (maximaal)
• Telefooninstallaties	10 jaar (maximaal)
• Kantoormeubilair	10 jaar (maximaal)
• Nieuwbouw tijdelijke bedrijfsgebouwen	10 jaar (maximaal)
• Transportmiddelen, aanhangwagens en personenauto's	7 jaar (maximaal)
• Informatiebeleidsplan	5 jaar (maximaal)
• Automatiseringsapparatuur	3 jaar (maximaal)
• Gronden en terreinen	geen afschrijving

Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 5.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen, deze worden altijd geactiveerd.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor eventuele verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Exploitatie

Personeelslasten

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Toelichting op de balans per 31 december

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa (MVA)

Het verloop van de investeringen met een economisch nut kan als volgt worden weergegeven:

	Balans- waarde 31-12- 2017	Investe- ring	Desin- vestering	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- dering	Balans- waarde 31-12-2018
Overige MVA	26.182	5.402	-	16.238-	-	-	15.346
Totaal	26.182	5.402	-	16.238-	-	-	15.346

De overige MVA betreffen de investeringen uit het informatiebeleidsplan (3 projecten), de aanschaf van I-pads en aanvullende ICT-investeringen. De investering in 2018 heeft betrekking op de aanschaf van meubilair.

VLOTTENDE ACTIVA

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Boek- waarde 31-12- 2018	Voorzie- ning oninbaar- heid	Balans- waarde 31-12-2018	Balans- waarde 31-12-2017
<i>Vorderingen op openbare lichamen</i>				
Gemeente Bedum	3.687	-	3.687	-
Gemeente De Marne	6.945	-	6.945	-
Gemeente Delfzijl	11.846	-	11.846	9.647
Gemeente Eemshoofd	13.791	-	13.791	10.016
Gemeente Grootegast	11.011	-	11.011	-
Gemeente Haren	300	-	300	-
Gemeente Loppersum	-	-	-	9.636
Gemeente Marum	3.969	-	3.969	-
Gemeente Midden-Groningen	115.857	-	115.857	-
Gemeente Oldambt	23.202	-	23.202	835
Gemeente Stadskanaal	4.801	-	4.801	-
Gemeente Westerwolde	169	-	169	-
Gemeente Winsum	19.529	-	19.529	5.218
Gemeente Zuidhorn	15.924	-	15.924	-
<i>Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>				
Rekening-courant verhouding met het Rijk	-	-	-	659.126
<i>Overige vorderingen</i>				
Overige uitzettingen	600	-	600	800
Totaal	231.631	-	231.631	695.278

Het saldo van de uitzettingen bedraagt op 01-03-2019 € 6.640. Voor de openstaande vorderingen is het niet noodzakelijk een voorziening voor oninbaarheid op te nemen.

De RC-verhouding met het Rijk is een gevolg van het verplichte schatkistbankieren. Op grond van artikel 2, lid 4, Wet financiering decentrale overheden wordt in de toelichting op de balans het drempelbedrag alsmede de ruimte c.q. overschrijding van het drempelbedrag vermeld:

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2018			
Drempelbedrag	250			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfers op dag basis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	177	187	154	180
Ruimte onder het drempelbedrag	73	63	96	70
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Liquide middelen

De post liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Balans- waarde 31-12-2018	Balans- waarde 31-12-2017
Kassaldi	-	-
Banksaldi	74.599	77.217
Totaal	74.599	77.217

De organisatie heeft een bankrelatie met de Bank Nederlandse Gemeenten.

Overlopende activa

De overlopende activa bestaan uit de onderdelen vooruitbetaalde bedragen en nog te ontvangen bedragen. Het in de balans opgenomen bedrag kan als volgt worden gespecificeerd:

	Boek- waarde 31-12- 2018	Voorzie- ning oninbaar- heid	Balans- waarde 31-12-2018	Balans- waarde 31-12-2017
<i>Vooruitbetaalde bedragen</i>				
Huur januari	5.804	-	5.804	5.804
Nazca onderhoud module Bodem	-	-	-	7.638
Gebruikersrecht Squit XO	111.302	-	111.302	105.948
Centraal Beheer	11.503		11.503	-
Diverse vooruitbetaalde bedragen	448	-	448	1.128
<i>Nog te ontvangen bedragen</i>				
Gemeente Appingedam	-	-	-	56.191
Gemeente Delfzijl	225.687	-	225.687	-
Gemeente Eemsum	61.994	-	61.994	22.026
Gemeente Groningen	30.650		30.650	-
Gemeente Loppersum	-	-	-	90.620
Gemeente Midden-Groningen	19.370	-	19.370	11.760
Gemeente Winsum	525	-	525	365
Diverse gemeenten	5.281	-	5.281	19.015
Diverse bedragen	7.861	-	7.861	3.358
Totaal	480.425	-	480.425	323.853

Het saldo van de nog te ontvangen bedragen bedraagt op 01-03-2019 € 314.164. Voor de openstaande bedragen is het niet noodzakelijk een voorziening voor oninbaarheid op te nemen.

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende onderdelen:

	Balans- waarde 31-12-2018	Balans- waarde 31-12-2017
Algemene reserve	259.540	164.264
Bestemmingsreserve risico-opslag	-	310.297
Gerealiseerde resultaat	91.699-	13.715
Totaal	167.841	488.276

Voor de bestemming van het resultaat wordt verwezen naar het vaststellingsbesluit.

De aard van de algemene reserve is een bufferfunctie en dient er dekking van onverwachte tegenvallers dan wel ter dekking van specifieke besluiten van het bestuur.

De aard van de bestemmingsreserve is een bestedingsfunctie en dient ter de dekking van doorlopende kosten bij uitbesteding van werkzaamheden door derden.

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

	Balans- waarde 31-12- 2017	Toevoe- ging	Verminder- ing	Resultaat- bestemming vorig boekjaar	Gerealiseerd resultaat 2018	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Balans- waarde 31-12- 2018
Algemene reserve	164.264	84.303	-	10.973	-	-	259.540
Bestemmingsreserve risico-opslag	310.297		313.039-	2.742	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	13.715		-	13.715-	91.699-	-	91.699-
Totaal	488.276	84.303	313.039-	-	91.699-	-	167.841

De toevoeging aan de algemene reserve (€ 84.303) heeft betrekking op het bestuursbesluit in 2018 (vaststelling jaarstukken 2017) om de algemene reserve aan te vullen zodat de algemene reserve gelijk is aan het benodigde weerstandsvermogen.

De vermindering in de bestemmingsreserve (€ 313.039) heeft betrekking op:

- De toevoeging aan de algemene reserve (€ 84.303);
- De toevoeging aan het budget voor de flexibele schil (€ 100.000);
- De uitbetaling van het restant van de bestemmingsreserve (€ 128.736).

De resultaatbestemming is conform het bestuursbesluit van 19 april 2018 (vaststelling jaarstukken).

Netto vlottende schuld met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen netto vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Balans- waarde 31-12-2018	Balans- waarde 31-12-2017
Belastingdienst (Loonheffing + BTW)	270.769	195.718
Overige crediteuren	192.677	147.296
Totaal	463.446	343.014

Overlopende passiva

De post overlopende passiva bestaat uit het onderdeel nog te betalen bedragen. Het in de balans opgenomen bedrag kan als volgt worden gespecificeerd:

	Balans- waarde 31-12-2018	Balans- waarde 31-12-2017
<i>Nog te betalen bedragen</i>		
Gemeente Appingedam	20.407	-
Gemeente Delfzijl	-	245.407
Gemeente Loppersum	65.432	-
Diverse gemeenten	11.816	-
Accountantscontrole	9.500	7.250
Inhuur flexibele schil	50.762	12.879
Overige nog te betalen bedragen	12.797	25.704
Totaal	170.714	291.240

Niet uit de balans blijvende financiële verplichtingen

De volgende onderdelen zijn toekomstige financiële verplichtingen en niet in de balans opgenomen:

- Huurovereenkomst – de jaarlijkse huur bedraagt € 70.000 en de overeenkomst is m.i.v. 14 mei 2010 voor een periode van 18 maanden aangegaan. De overeenkomst wordt telkens stilzwijgend met 6 maanden verlengd. De opzegtermijn bedraagt 3 maanden.
- Leaseovereenkomsten – er bestaan 2 leaseovereenkomsten voor een totale waarde van ongeveer € 15.000. De overeenkomst is met ingang van 2011 aangegaan voor een periode van 4 jaar en is stilzwijgend verlengd. De opzegtermijn bedraagt minimaal 60 dagen.
- Dienstverleningsovereenkomsten per deelnemende gemeenten: met de gemeente Delfzijl, de gemeente Appingedam en de gemeente Loppersum is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. De duur van de overeenkomst is aangegaan voor de periode dat de Werkorganisatie een takenpakket uitvoert op het werkveld Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). Er geldt géén opzegtermijn. De totale waarde van de 3 overeenkomsten bedraagt € 140.000 per jaar.
- Met Roxit B.V. is een overeenkomst afgesloten voor de ter beschikkingstelling en onderhoud van programmatuur (Squit). Deze overeenkomst wordt aangegaan voor de duur van 5 jaar m.i.v. 12-11-2012. Het contract heeft een jaarlijkse waarde van € 129.000. De opzegtermijn bedraagt minimaal 6 maanden.
- In 2013 en 2014 zijn 2 projectfasen van het informatiebeleidsplan uitgevoerd. Projectfase 3 is voorlopig uitgesteld. Dit betekent dat de Werkorganisatie nog een verplichting heeft van globaal € 16.000.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

In deze jaarrekening worden de verschillen tussen de jaarrekening 2018 en de begroting 2018 ná wijziging geanalyseerd. Verschillen kleiner dan € 10.000 worden niet toegelicht.

	Raming 2018 vóór wijziging	Raming 2018 ná wijziging	Realisatie 2018	Realisatie 2017	Incidenteel gerealiseerd 2018
Baten					
Bijdrage DEAL-gemeenten	3.613.595	3.613.595	3.898.292	3.535.903	-
Bijdrage niet DEAL-gemeenten	108.750	108.750	433.644	271.091	324.894
Bijdrage Ministerie	-	-	15.620	744	9.256
Bijdrage Omgevingsdienst	-	-	-	35.980	-
Detacheringen	-	-	67.709	-	67.709
Overige baten	6.575	6.575	15.432	27.738	7.728
<i>Waarvan Overhead</i>	1.142.134-	1.142.134-	1.288.492-	-	-
Totaal baten programma VTH	2.586.786	2.586.786	3.142.205	3.871.456	409.587
Financieringsbaten	-	-	46	-	-
Bijdrage Overhead	1.142.134	1.142.134	1.288.492	-	-
Totaal baten	3.728.920	3.728.920	4.430.743	3.871.456	409.587
Lasten					
Loonsom	2.673.000	2.673.000	2.831.988	2.575.402	166.000
Flexibele schil	119.200	219.200	793.293	386.203	587.000
Huur	73.900	73.900	69.648	69.648	-
Standaard werkplek en telefonie	193.775	193.775	175.089	170.713	-
Shared Services	198.225	198.225	139.819	141.709	-
Shared Services facilitair (toeslag)	42.600	42.600	43.671	41.274	-
Vorming en opleiding	57.850	57.850	73.869	88.760	16.000
Overige facilitaire kosten	63.570	63.570	127.945	85.179	18.000
Overige personeelskosten	148.575	148.575	206.407	183.858	-
Kapitaallasten	11.850	11.850	16.238	22.699	-
Onderhoudskosten software en abonnementen	135.525	135.525	141.622	142.281	-
Uitbetaling reserve	-	-	128.735	323.895	129.000
<i>Waarvan Overhead</i>	-1.142.134	-1.142.134	-1.346.039	-	-
Totaal lasten programma VTH	2.575.936	2.675.936	3.402.285	4.231.621	916.000
Financieringslasten	-	-	-	15	-
Onvoorziene uitgaven	5.850	5.850	-	-	-
Vennootschapsbelasting	5.000	5.000	2.853	-	-
Overhead	1.142.134	1.142.134	1.346.039	-	-
Totaal financieringslasten, overhead, onvoorzien en Vpb	1.152.984	1.152.984	1.348.892	15	-
Totaal lasten	3.728.920	3.828.920	4.751.177	4.231.636	916.000
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-	100.000-	320.434-	360.180-	506.413-
Mutaties in de reserves (baten)		100.000	313.039	373.895	313.039
Mutaties in de reserves (lasten)	-	-	84.304-		84.304-
Geraamd/gerealiseerd resultaat	-	-	91.699-	13.715	277.678-

BEGROTINGSWIJZIGINGEN

Voor het begrotingsjaar 2018 is de volgende begrotingswijziging vastgesteld:

1. Inzet flexibele schil t.l.v. de Bestemmingsreserve Risico-opslag ad € 100.000 (bestuursbesluit dd. 18 december 2017).

ANALYSE VAN DE BATEN

Bijdrage DEAL-gemeenten

De bijdrage van de DEAL gemeenten is € 290.000 hoger dan geraamd. De bijdrage 2018 is nagenoeg gelijk aan de definitieve DVO's 2018 (€ 3.916.000). De bijdrage 2018 bestaat uit het variabele deel ad € 3.092.490 en het constante deel ad € 811.665. Voor een onderverdeling naar de individuele gemeente wordt verwezen naar de paragraaf Integrale kostprijsberekening (IKB).

Bijdrage niet DEAL-gemeenten

De overige bijdragen zijn ongeveer € 325.000 hoger dan de begroting ná wijziging. De bijdrage van de niet DEAL-gemeenten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	Raming 2018 vóór wijziging	Raming 2018 ná wijziging	Realisatie 2018	Realisatie 2017	Incidenteel gerealiseerd in 2018
BOA-taken	-	-	180.098	126.469	186.535
VTH Drieslag	-	-	89.400	-	89.400
Drank- en Horecawetgeving gemeenten	-	-	68.285	56.280	61.850
Omgevingsvergunningen	-	-	55.728	28.680	55.728
Opleveringscontroles			20.658	3.087	20.658
Milieucontroles	-	-	8.303	13.688	8.303
Constructieve veiligheid	-	-	5.587	30.551	5.587
Bodemtaken	-	-	3.075	12.336	3.075
Onderzoek Mysteryguest	-	-	2.510	-	2.510
Stelpost	108.750	108.750	-	-	-108.750
Totaal	115.325	115.325	433.644	271.091	324.896

Ten opzichte van de begroting ná wijziging is de gerealiseerde bijdrage ruim € 325.000 hoger. Aangezien in de begroting de baten als stelpost zijn opgenomen, kan de hogere bijdrage niet worden geanalyseerd. De voornaamste opbrengsten zijn de uitvoering van de BOA-taken, de bijdrage voor de uitvoering van VTH Drieslag, de uitvoering van de Drank- en Horecawetgeving en de werkzaamheden inzake omgevingsvergunningen. Aangezien de DVO's met niet DEAL-gemeenten voor telkens één jaar worden afgesloten c.q. op 31 december 2018 zijn beëindigd, worden deze baten als incidenteel beschouwd.

Bijdrage Omgevingsdienst

In 2017 zijn voor een 5-tal gemeenten Drank & Horeca werkzaamheden uitgevoerd. De declaratie heeft plaatsgevonden via de Omgevingsdienst. In 2018 hebben een deel van deze gemeenten een DVO met de Werkorganisatie afgesloten. De opbrengst in 2018 bedraagt € 13.875 (onderdeel van de bijdrage derden (gemeenten))

ANALYSE VAN DE LASTEN

Loonkosten

De loonkosten zijn in totaal € 159.000 hoger dan het budget in de begroting. Het nadeel wordt met name veroorzaakt door het (tijdelijk) in dienst treden van personeel (€ 151.000 nadeel). Het tijdelijk personeel heeft betrekking op de BOA-ers. Deze extra lasten worden gedekt door de extra baten voor de niet DEAL-gemeenten.

Het resterende verschil wordt met name veroorzaakt door in- en uitdiensttreding van medewerkers, effecten van de functiewaardering 2017 en ouderschapsverlof.

Flexibele schil

Ten opzichte van de begroting ná wijziging wordt het budget met € 573.000 overschreden. De extra lasten zijn met name een gevolg van:

- Langdurig ziekteverzuim (€ 133.000)
- Werkzaamheden voor DEAL-gemeenten (€ 290.000)
- Werkzaamheden voor niet DEAL-gemeenten (€ 164.000)

Standaard werkplek en telefonie

De lasten voor dit onderdeel zijn € 19.000 lager dan begroot. Het voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door de lijnverbinding tussen Appingedam en Uithuizen. Het contract is in 2017 aangepast.

Shared Services

De Shared Services hebben betrekking op de DVO's met de gemeente Delfzijl (facilitair en financieel), de gemeente Appingedam (archief) en de gemeente Loppersum (personeel).

Het voordeel ten opzichte van de begroting ná wijziging is € 58.000. De verklaring hiervoor is dat de DVO facilitair m.i.v. 1 oktober 2016 met wederzijds goedvinden is opgezegd (€ 75.000). De lasten voor de DVO van de gemeente Loppersum is € 17.000 hoger dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

Vorming en opleiding

De lasten zijn met globaal € 16.000 overschreden. Zoals in de 2^e bestuursrapportage is aangegeven dat ondanks de jaarlijkse prioritering een overschrijding wordt verwacht van € 15.000. De uitkomst van 2018 is nagenoeg gelijk aan deze verwachting.

Overige facilitaire kosten

De overschrijding op dit onderdeel bedraagt ruim € 64.000. De overschrijding wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door 2 nieuwe verzekeringen (€ 11.000), het aandeel in het eigen risicodragerschap van de WGA en ZW (€ 37.000 – incl. een afrekening over 2017 van € 7.500) alsmede de accountantskosten (€ 27.000 – inclusief een afrekening over 2017 van € 11.000). De invoering van de IKB heeft eveneens gevolgen voor de omvang van de controlelasten van de accountant.

Voor de verzekeringspremies is in de begroting een bedrag geraamd van ruim € 6.000.

Overige personeelskosten

De onderschrijding op dit onderdeel bedraagt € 58.000. Veel posten hebben een open-eind karakter. De belangrijkste overschrijdingen zijn hier de onderdelen externe adviezen (€ 39.000) en de reis- en verblijfskosten (€ 14.000). Voor huur van vervoermiddelen is een bedrag verantwoord van € 14.000.

Hiervoor is geen budget opgenomen, maar worden gedekt uit de extra werkzaamheden voor de niet DEAL-gemeenten.

De overschrijding bij het onderdeel externe adviezen wordt veroorzaakt door de extra werkzaamheden voortvloeiende uit de IKB en het verbeterplan (€ 25.000). De overige lasten voor externe adviezen hebben betrekking op juridisch advies. De hoger reis- en verblijfskosten zijn met name een gevolg van de extra werkzaamheden voor niet-DEAL gemeenten.

Uitbetaling reserve

Bij de vaststelling van de jaarstukken 2017 is besloten om de bestemmingsreserve Risico-opslag te beëindigen en de resterende middelen uit te keren aan de DEAL-gemeenten. De lasten worden gedekt door een onttrekking uit dezelfde bestemmingsreserve.

PROGNOSE 2018

In de 2^e bestuursrapportage 2018 is aangegeven dat de uitkomst van de jaarrekening 2018 naar verwachting € 148.000 nadelig gaat bedragen. De werkelijke uitkomst van de jaarrekening bedraagt € 92.000 nadelig.

Het verschil bedraagt € 60.000 (voordelig). Indien we dit bedrag splitsen naar baten en lasten dan zijn de baten € 3.000 (nadeel) lager dan verwacht en zijn de lasten € 63.000 (voordeel) lager dan verwacht.

Het verschil in de baten is nagenoeg nihil. De bijdrage van de DEAL-gemeenten is ten opzicht van de 2^e bestuursrapportage € 37.000 hoger dan verwacht. Daarnaast is de totale bijdrage van de niet DEAL-gemeenten € 38.000 lager dan verwacht. Voor zowel de DEAL bijdrage als de niet DEAL-bijdrage is de hoogte met name afhankelijk van niet beïnvloedbare aantallen. Dit verklaart waarom er ten opzicht van de prognose afwijkingen zijn.

De volgende lasten wijken ten opzichte de prognose aan het bestuur (2^e Turap) af (indien > € 10.000):

• Loonkosten en flexibele schil	€ 32.000
• Shared Services facilitair (toeslag)	€ 17.000
• Overige verschillen (restant)	€ 14.000
Totaal	€ 63.000

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Financieringsfunctie

Totaal is een bedrag van € 45 verantwoord en betreft een rentevergoeding aan de Belastingdienst.

ONVOORZIEN

In de begroting 2018 is een bedrag van € 5.750 opgenomen voor onvoorziene uitgaven. In 2018 is het bedrag voor onvoorzien niet aangewend.

VENNOOTSCHAPSBELASTING

In de begroting is rekening gehouden met een aangifte VpB van € 5.000. In de jaarstukken 2018 is de aangifte van 2017 verwerkt voor een bedrag van € 2.800. De aangifte 2018 is niet verwerkt in de jaarstukken 2018.

OVERHEAD

De overhead kan als worden gespecificeerd:

Omschrijving	Raming 2018 vóór wijziging	Raming 2018 ná wijziging	Realisatie 2018
Loonsom	291.042	291.042	462.988
Flexibele schil	29.800	29.800	46.997
Huur	73.900	73.900	69.648
Standaard werkplek en telefonie	193.775	193.775	175.088
Shared Services	198.225	198.225	139.819
Shared Services facilitair (toeslag)	33.000	33.000	35.440
Vorming en opleiding	57.850	57.850	73.869
Overige facilitaire kosten	60.295	60.295	100.970
Overige personeelskosten	59.125	59.125	83.360
Kapitaallasten	9.597	9.597	16.238
Onderhoudskst. software en abonn.	135.525	135.525	141.621
Totaal Overhead	1.142.134	1.142.134	1.346.039

De totale overhead is € 204.000 hoger dan geraamd en wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de volgende onderdelen:

- Niet opgenomen medewerkers in de begroting 2018 (€ 119.000 - nadeel);
- Uitbreiding secretariaat (€ 55.000 – nadeel);
- Flexibele schil (€ 17.000 - nadeel); de raming betreft een aanname en het langdurig ziekteverzuim binnen het secretariaat;
- Standaard werkplek en telefonie (€ 19.000 - voordeel); met name veroorzaakt door de lijnverbinding tussen Appingedam en Uithuizen. Het contract is in 2017 aangepast;
- Shared Services (€ 58.000 – voordeel); de DVO facilitair is m.i.v. 1 oktober 2016 met wederzijds goedvinden opgezegd (€ 75.000). De lasten voor de DVO van de gemeente Loppersum zijn € 17.000 hoger dan waarmee in de begroting rekening is gehouden;
- Vorming en opleiding (€ 16.000 – nadeel); in de 2e bestuursrapportage is aangegeven dat ondanks de jaarlijkse prioritering een overschrijding wordt verwacht van € 15.000;
- Overige facilitaire kosten (€ 41.000 – nadeel); wordt met name veroorzaakt door 2 nieuwe verzekeringen alsmede het aandeel in het eigen risicodragerschap van de WGA en ZW;
- Overige personeelskosten (€ 24.000 – nadeel); wordt met name veroorzaakt door de extra werkzaamheden voortvloeiende uit de IKB en het verbeterplan

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Onderstaand een overzicht van de incidentele baten en lasten in de jaarrekening 2018. Onder incidentele baten en lasten moet worden verstaan de middelen die zich gedurende maximaal 3 jaren voordoen. Als ondergrens is een bedrag van € 10.000 gehanteerd.

Lasten 2018

Ontwikkeling bedrijfsvoering	€ 15.000
Vorming en opleiding	€ 16.000

Extra inhuur i.v.m. ziekte	€ 133.000
Extra inhuur i.v.m. (extra) werkzaamheden en vacatures	€ 605.000
Lasten uit 2017 (accountant en ERD)	€ 18.000
Uitbetaling reserve	<u>€ 129.000</u>
Totaal	€ 916.000

Baten 2018

Behoudens de bijdrage van de DEAL gemeenten, de stelpost werken voor derden alsmede de bijdrage voor de marktmeester zijn de overige baten incidenteel van aard. De totale incidentele bate kan worden berekend op € 409.000.

Dit betekent dat de invloed van de incidentele lasten en baten als volgt kan worden weergegeven:

• Resultaat 2018	€ -92.000 Nadelig
• Incidentele lasten	€ 916.000
• Onttrekking/toevoegingen uit de reserves	€ -228.000
• Incidentele baten	<u>€ -409.000</u>
Resultaat 2018 zonder incidentele baten en lasten	€ 187.000 Voordelig

Het structurele resultaat 2018 bedraagt € 187.000 voordelig.

STRUCTURELE TOEVOEGINGEN ONTTREKKINGEN AAN RESERVES

In 2018 hebben geen structurele toevoegingen en onttrekkingen plaatsgevonden aan reserves.

BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

Eén van de belangrijkste elementen van de kaderstellende taak van het algemeen bestuur is het budgetrecht. Het algemeen bestuur heeft het recht om de budgetten toe te kennen. Het dagelijks bestuur is vervolgens verantwoordelijk voor het opzetten van een systeem van budgetbeheer dat moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven. Omdat het algemeen bestuur de kaders stelt, is het overschrijden van de begroting in beginsel onrechtmatig. Het begrotingscriterium is uitgewerkt in de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV. Hieruit blijkt dat in de volgende gevallen de overschrijding niet meeweegt in het accountantsoordeel:

- kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten;
- kostenoverschrijdingen die passen binnen het beleid;
- kostenoverschrijdingen bij opneemderelaties.

In de begroting 2018 is het budget (lasten) ná wijziging vastgesteld op € 3.829.000. De werkelijke uitgaven bedragen € 4.748.000. Dit betekent een overschrijding van het budget met € 919.000.

De voornaamste oorzaken van de overschrijding zijn:

- de hogere personele lasten (€ 159.000);
- de hogere uitgaven voor de flexibele schil (€ 573.000);
- de uitbetaling van de bestemmingsreserve (€ 129.000);

De hogere personele lasten en de flexibele schil worden nagenoeg geheel gecompenseerd door extra opbrengsten (extra lasten zijn € 732.000, de extra opbrengsten zijn € 701.000). Extra inzet voor langdurig zieke werknemers (€ 130.000) en de uitbetaling van de bestemmingsreserve ad € 129.000 passen binnen het bestaande beleid van de werkorganisatie.

OVERZICHT TAAKVELDEN

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de baten en lasten per taakveld. Taakvelden die niet van toepassing zijn, zijn niet opgenomen.

Taak	Omschrijving	Raming 2018 vóór wijziging	Raming 2018 ná wijziging	Realisatie 2018
Baten				
0.1	Bestuur	4.516	4.516	31.365
0.4	Overhead	1.142.134	1.142.134	1.288.492
0.5	Treasury	400	400	48
0.8	Overige baten en lasten	5.850	5.850	0
0.9	Vennootschapsbelasting	5.000	5.000	0
0.10	Mutaties reserves	0	100.000	313.039
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	91.699
1.2	Openbare orde en veiligheid	499.652	499.652	947.391
7.4	Milieubeheer	276.277	276.277	368.098
8.3	Wonen en bouwen	1.795.091	1.795.091	1.795.349
		3.728.920	3.828.920	4.835.481
Lasten				
0.1	Bestuur	4.516	4.516	58.979
0.4	Overhead	1.142.134	1.142.134	1.346.039
0.5	Treasury	400	400	408
0.8	Overige baten en lasten	5.850	5.850	128.735
0.9	Vennootschapsbelasting	5.000	5.000	2.853
0.10	Mutaties reserves	0	0	84.304
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	499.652	508.443	978.857
7.4	Milieubeheer	276.277	288.442	380.324
8.3	Wonen en bouwen	1.795.091	1.874.135	1.854.982
		3.728.920	3.828.920	4.835.481

WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR (WNT)

Van elke topfunctionaris en van elke andere functionaris, die in het zelfde jaar een totale bezoldiging heeft ontvangen hoger dan de maximale bezoldigingsnorm, moet op grond van de WNT en artikel 28 Besluit begroting en verantwoording (BBV) in de toelichting op de programmarekening het volgende opnemen:

De WNT is van toepassing op Werkorganisatie DEAL-gemeenten. Het voor Werkorganisatie DEAL-gemeenten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	Mevrouw M. van Beek	De heer P. Prins	De heer J.H. Menninga	De heer M. van Bostelen	De heer H. Sienot	De heer IJ. Rijzebol	De heer A. Hiemstra	De heer B. Schollemma	De heer G.H. Aalderink
Functiegegevens	Voorzitter bestuur	Bestuurslid	Bestuurslid	Bestuurslid	Bestuurslid	Bestuurslid	Bestuurslid	Bestuurslid	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	1,0
Dienstbetrekking?	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	ja
Bezoldiging									
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	-	-	-	-	-	-	-	-	75.218
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-	-	-	12.979
<i>Subtotaal</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	88.197
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	-	-	-	-	-	-	-	-	189.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedragen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	-	-	-	-	-	-	-	-	88.197
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017									
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	1
Dienstbetrekking?	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	ja
Bezoldiging									
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	-	-	-	-	-	-	-	-	74.606
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-	-	-	11.839
<i>Subtotaal</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	86.445
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	-	-	-	-	-	-	-	-	181.000
Totaal bezoldiging 2017	-	-	-	-	-	-	-	-	86.445

Integrale Kostprijsberekening (IKB)

In deze paragraaf is de uitwerking van de Integrale Kostprijsberekening opgenomen. In het uitvoeringsplan IKB zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld:

- Normering en tarief per product (PDC);
- Het aantal afgehandelde aanvragen;
- Verrekening uitkomst IKB per rapportagemoment;
- De verreken scenario's zijn bepaald op:
 - 65% o.b.v. uitkomst IKB;
 - 35% o.b.v. inwoneraantal.
- Uurtarieven conform vastgestelde verbeterplan:
 - Tarief 1 € 65,10;
 - Tarief 2 € 57,10;
 - Tarief 3 € 54,10;
 - Tarief 4 € 43,10;
 - Tarief 5 € 48,10.

In de begroting 2018 is de IKB bijdrage bepaald op € 3.614.000. De definitieve DVO's 2018 geven een uitkomst aan van € 3.916.000.

Realisatie 2018	Delfzijl	Eemsmond	Appingedam	Loppersum	Totaal
Vergunningen (WABO)	€ 327.447	€ 272.007	€ 140.518	€ 286.179	€ 1.026.150
Toezicht & Handhaving (WABO)	€ 248.059	€ 279.206	€ 98.844	€ 187.480	€ 813.590
APV & Bijzondere wetten (Vergunningen)	€ 172.516	€ -	€ 61.486	€ 91.476	€ 325.478
APV & Bijzondere wetten (Toezicht)	€ 193.241	€ 47.112	€ 83.231	€ 33.068	€ 356.652
Adviseren & Ondersteunen	€ 129.736	€ 63.560	€ 56.496	€ 50.619	€ 300.411
	€ 1.070.998	€ 661.886	€ 440.574	€ 648.823	€ 2.822.281
Gaswinning	€ 27.571	€ 36.333	€ 52.923	€ 147.520	€ 264.346
	€ 1.098.569	€ 698.219	€ 493.497	€ 796.343	€ 3.086.627
Constante kosten 2018	€ 811.665				
Aantal inwoners	24.961	15.656	11.967	9.915	62.499
Aandeel constante kosten (CK)	€ 324.165	€ 203.322	€ 155.414	€ 128.765	€ 811.665
Omzet DVO/Gaswinning	€ 1.098.569	€ 698.219	€ 493.497	€ 796.343	€ 3.086.627
Bijdrage 2018	€ 1.422.733	€ 901.541	€ 648.911	€ 925.108	€ 3.898.292
Ontvangen voorschotten 2018	€ 1.202.433	€ 839.547	€ 575.852	€ 995.763	€ 3.613.595
Te betalen/te ontvangen	€ -220.300	€ -61.994	€ -73.059	€ 70.655	€ -284.697

Controleverklaring

De controleverklaring van de accountant is ná het vaststellingsbesluit opgenomen. In de verklaring wordt verwezen naar paginanummers in deze jaarstukken. Om de verwijzing in stand te houden is de verklaring op deze wijze opgenomen.

Bestemming resultaat

Het nadelige resultaat 2018 ad € 91.699 wordt als volgt onttrokken:

Algemene Reserve	€ 91.699
------------------	----------

Verrekeningreglement

In de paragraaf weerstandsvermogen is geconcludeerd dat het weerstandsvermogen negatief is. Op grond van het Verrekeningreglement vindt er in 2018 géén verrekening plaats.

Vaststellingsbesluit

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur in haar openbare vergadering van 19 juni 2019.

De voorzitter,

De secretaris,

De heer P. Prins

De heer G.H. Alderink